Borgholms kommun

KALLELSE

Socialnämndens arbetsutskott

Plats och tid för sammanträdet: Havsörnen, Borgholm, 2021-11-10, klockan 13:00

Lars Ljung / Therese Åhlander
Ordförande / Sekreterare
880 95

Förslag på justerare: Justerare med Ersättare som ersättare

Förslag på plats och tid för justeringen: i Borgholm

	ÄRENDEN		Sid
1	**Upprop**		
2	**Nytillkomna ärenden**		
3	**Godkännande av dagordningen**		
4	**Anmälan om jäv**		
5	**Val av justerare**		
6	**Information från socialchef 2021**	**2021/16 700**	
7	**Budgetuppföljning oktober 2021**	**2021/13 792**	
8	**Diskussion; Behov av utbildning av nyckeltal och mål.**		
9	**Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre - Borgholms kommun samt Region Kalmar.**	**2021/86 701**	**3 - 34**
10	**Ansökan föreningsbidrag socialnämnden för 2022, Ria**	**2021/71 720**	**35 - 36**
11	**Ansökan Föreningsbidrag 2022, IOGT-NTO**	**2021/81 720**	**37**
12	**Ansökan om verksamhetsbidrag och lönebidrag, Föreningsbidrag 2022, Kvinnojouren**	**2021/82 720**	**38 - 39**
13	**Ansökan om Föreningsbidrag 2022, Omtanken**	**2021/87 720**	**40 - 46**
14	**Återbruk inom Borgholms kommun**	**2019/92 700**	**47 - 48**
15	**Verka för en fritidsbank i kommunen**	**2020/11 704**	**49 - 50**

Borgholms kommun
Revisorerna

2021-10-06

Till
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av samverkan mellan Region Kalmar län och sex kommuner i länet, däribland Borgholms kommun, kring psykisk ohälsa bland äldre

Revisorerna i Borgholms kommun har tillsammans med revisorerna i Region Kalmar län och revisorerna i fem andra länskommuner låtit granska samverkan mellan Region Kalmar län och kommunerna i länet inom området psykisk ohälsa bland äldre.

Den sammanfattande bedömningen är att Region Kalmar län och kommunerna som helhet ***inte helt*** *bedriver en ändamålsenlig verksamhet och inte tillräckligt bra samarbetar och samverkar i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.*

– Även om det finns övergripande överenskommelser om samverkan mellan regionen och kommunerna bör såväl regionen som kommunerna, även Borgholms kommun trots fungerande kontakter med primärvården på olika plan, i pågående och kommande översyner av avtal och överenskommelser fokusera mera specifikt på målgruppen äldre med psykisk ohälsa.

– Granskarna framhåller det som positivt för Borgholms del att ambitionerna med upprättade interna dokument pekar på att frågan rörande äldre och psykisk hälsa diskuteras och är aktuell i kommunens verksamheter såväl hos tjänstemän som i politiken. Trots goda exempel på att arbetet med psykisk ohälsa är prioriterat inom kommunen bedömer verksamheten själv dock att det finns förbättringsområden.

Trots dessa goda ansatser inom verksamheten finns det också svårigheter att utvärdera resultatet av arbetet, då det i Borgholms kommun (liksom i övriga kommuner) inte presenterats någon målgruppsanalys. Utifrån resultatet av en sådan analys skulle därefter mer riktade och ändamålsenliga aktiviteter och insatser kunna utformas. Till dessa kopplas bedömningsmål – eller i bästa fall – mätbara mål och indikatorer.

– Granskningen visar att det inte finns särskilda rutiner eller kompetenser för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Det framgår även att särskilda resurser inte satsats inom området.

– Utifrån en självanalys av befattningshavare inom kommunen noterar granskarna att arbetet med SIP (Samordnad Individuell Plan) som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa anses vara ett utvecklingsområde, där såväl rutiner som användning behöver säkerställas. Granskarna rekommenderar därför att en särskild aktivitet initieras i kommunen kring en sådan utveckling.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar revisorerna Socialnämnden

- att i pågående och kommande översyner av avtal och överenskommelser ha ett mera specifikt fokus även på målgruppen äldre med psykisk ohälsa. Detta gäller såväl regionen som kommunerna.

- att säkerställa att fungerande lokala överenskommelser finns avseende samverkan och ansvarsfördelning mellan kommunen och hälsocentralen respektive primärvårdens öppenvårdspsykiatri.

- att genomföra en målgruppsanalys av äldre med psykisk ohälsa och arbeta fram konkreta handlingsplaner utifrån analysens resultat. Säkerställa att äldre från andra kulturer inkluderas i analysen och handlingsplanerna.

- att utgå från målgruppsanalysens resultat vid utformning av förebyggande insatser. Målsättningar och aktiviteter behövs tas fram för det förebyggande arbetet bland annat i syfte att konkretisera prioriterade områden och få genomslag inom dessa.

- att utveckla användningen av SIP (Samordnad Individuell Plan) som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa. För att åstadkomma en förändring behöver samtliga aktörer säkerställa tillämpningen av bestämmelserna angående SIP.

- att utveckla uppföljning och rapportering avseende äldres psykiska hälsa och koppla detta på ett tydligt sätt till ambitioner och mål.

- att även i övrigt ta hänsyn till granskningens synpunkter.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 6 oktober 2021 att överlämna granskningsrapporten till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

För kommunens revisorer

Jan Hellroth
Ordförande

Anders Marell
Vice ordförande

§ 117 Dnr 2021/89 007 KS

Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre - Borgholms kommun samt Region Kalmar län

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka granskningen till socialnämnden för redogörelse för åtgärder som planeras med anledning av granskningen och att detta föredras i kommunfullmäktige på februari 2022.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunens, regionens och fem andra kommuners revisorer har PwC genomfört en granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre.

Kommunens revisorer beslutade vid sammanträdet 2021-10-06 att överlämna rapporten till kommunfullmäktiges presidium för vidare handläggning.

I bifogad rapport redovisas gjorda iakttagelser, revisionell bedömning och rekommendationer.

Beslutsunderlag

Revisorerna - Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre - Borgholms kommun samt Region Kalmar län, 2021-10-06.

Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre - Borgholms kommun samt Region Kalmar län, 2021-10-06.

Dagens sammanträde

Fullmäktiges presidium föreslår att kommunfullmäktige skickar granskningen till socialnämnden för redogörelse för åtgärder som planeras med anledning av granskningen och att detta föredras i kommunfullmäktige på februari 2022.

Beslut skickas till

Socialnämnden

Granskning av samverkan mellan regionen och kommunerna avseende psykisk ohälsa bland äldre

Borgholms kommun samt Region Kalmar län
2021-09-09

Projektledare: Lars Nässström

Projektmedarbetare: Jenny Engelmark, Oskar Månsson och Anders Törnqvist

Expert: Per- Olof Sjöblom

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Sammanfattning **2**

1. Inledning **4**

2. **Iakttagelser och bedömningar** **7**

2.1 Överenskommelser och avtal 7

2.2 Mötesforum 9

2.3 Informationsöverföring 12

2.4 Kompetens, resurser och rutiner beträffande äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer 14

2.5 Information om verksamhet, hjälp och stöd 15

2.6 Tillgängligheten till vård och hjälp 17

2.7 Avvikelser avseende samverkan 19

2.8 Bedrivs det en tillräckligt god verksamhet när det gäller äldre med psykisk ohälsa i regionen och kommunerna i enlighet med lagar och överenskommelser? 22

3. **Revisionell bedömning och rekommendationer** **26**

4. **Bilagor** **27**

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Kalmar län samt revisorerna i Borgholm, Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Kalmar och Oskarshamns kommuner genomfört en granskning av samverkan kring psykisk ohälsa bland äldre. Syftet med granskningen har varit att bedöma om Region Kalmar län och kommunerna bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.

Grundat på iakttagelser och bedömningar utifrån de formulerade revisionsfrågorna är vår samlade bedömning att Region Kalmar län och kommunerna **inte helt** bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa. Iakttagelserna vid respektive revisionsfråga framkommer i sin helhet av rapporten.

Vi noterar att det på en övergripande nivå finns överenskommelser och avtal inom området vilket klargör huvudmännens ansvar. Vi ser dock att överenskommelser och avtal på lokal nivå i begränsad utsträckning finns dokumenterade kopplat till området psykisk ohälsa. Ansvar och aktiviteter för målgruppen äldre med psykisk ohälsa uttrycks inte specifikt utan ingår i de övergripande överenskommelserna. Vi menar att det finns goda skäl för såväl regionen som kommunerna att i pågående och kommande översyner av avtal och överenskommelser fokusera tydligare på målgruppen.

Vidare framkommer under granskningen att det finns länsövergripande grupperingar för utveckling och samverkan med särskilt uppdrag avseende psykisk ohälsa. Däremot finns det inte någon gruppering som har ett särskilt uppdrag avseende psykisk hälsa/ohälsa bland äldre. Vid intervjuer framkommer inte heller en tydlig bild av att diskussioner systematiskt förs avseende målgruppen.

I granskningen kan vi inte se att det finns särskilda rutiner eller kompetenser för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Vi noterar även att särskilda resurser inte satsats inom området. Vi vill peka på behovet av en kartläggning/översyn kopplat till åtgärder för att kunna möta denna målgrupps specifika behov.

Vi noterar att information om verksamheten till stor del finns att tillgå i för målgruppen anpassade kanaler. Dock vill vi särskilt lyfta de möjligheter som en riktad uppsökande verksamhet kan medföra, bl.a. i syfte att nå ut med information om vilken vård och hjälp som finns att tillgå till äldre med psykisk ohälsa.

Vår bedömning beträffande tillgängligheten är att vi kan se exempel på bra insatser inom området. Då vi inte tagit del av någon specifik statistik för målgruppen är vi dock osäkra på vilka effekter som uppnås av exempelvis vårdvalet.

Vid flertalet intervjuer som genomförts med kommunerna att det upplevs finnas utvecklingspotential avseende möjligheten att som äldre även få hjälp av psykiatrisk

kompetens utöver den som finns tillgänglig genom allmänläkare på hälsocentralen. Detta är något som behöver utvärderas och utredas ytterligare inom regionen.

Det finns vidare ett gemensamt system för rapportering och hantering av avvikelser som berör samverkan. Systemet möjliggör dock inte att utdata kan specificeras vare sig vad gäller ålder eller psykisk hälsa.

I granskningen noterar vi insatser för att bedriva en god verksamhet vad gäller äldre med psykisk ohälsa. Vi noterar att Region Kalmar län prioriterar målgruppen i upprättad regionplan. Vi saknar dock att förvaltningarna på ett tydligt sätt fullföljer regionens prioritering med tydliga planer, aktiviteter och mål för arbetet med psykisk hälsa för äldre. Vi kan inte heller se att kommunerna har tydliga planer, aktiviteter och mål för arbetet med psykisk hälsa för äldre.

Vår bedömning beträffande arbetet är att vi kan se exempel på bra insatser. Då vi inte tagit del av någon specifik uppföljning eller utvärdering av arbetet är vi dock osäkra på vilka effekter som uppnås. För att kunna bedöma detta tror vi att det är nödvändigt att utgå från en målgruppsanalys, det vill säga hur ser situation och behov ut för de äldre i just vår kommun/för våra listade patienter/ i regionen som helhet? Utifrån analysens resultat kan därefter mer riktade och ändamålsenliga aktiviteter och insatser utformas. Till dessa kopplas bedömnings- eller i bästa fall - mätbara mål och indikatorer. Vi bedömer att arbetet på så sätt kan gå från att idag bestå av spridda aktiviteter till att vara mer systematiskt och effektivt.

Vi rekommenderar socialnämnden att:

- Säkerställa att lokala överenskommelser upprättas avseende samverkan och ansvarsfördelning mellan kommunerna samt hälsocentralerna och primärvårdens öppenvårdspsykiatri.
- Se över behovet av en överenskommelse specifikt avseende äldre med psykisk ohälsa.
- Genomföra en målgruppsanalys av äldre med psykisk ohälsa och arbeta fram konkreta handlingsplaner utifrån analysens resultat. Säkerställ att äldre från andra kulturer inkluderas i analysen.
- Utgå från målgruppsanalysens resultat vid utformning av förebyggande insatser. Vi rekommenderar fortsatt att mål och aktiviteter för det förebyggande arbetet fastställs bl.a. i syfte att få genomslag och konkretisera prioriterade områden.
- Utveckla användningen av SIP som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa. För att åstadkomma en förändring bedömer vi att samtliga aktörer behöver säkerställa tillämpningen av bestämmelserna angående SIP.
- Förbättra uppföljning och rapportering avseende äldres psykiska hälsa och koppla detta på ett tydligt sätt till ambitioner och mål

1. Inledning

Bakgrund

I undersökningen “Psykisk ohälsa hos personer 65 år och äldre” från 2018 lyfter Socialstyrelsen psykisk ohälsa som ett samhällsproblem och ett problem för de enskilda som drabbas. Socialstyrelsen har även lyft området psykisk ohälsa i en rad tidigare rapporter. I rapporten framkommer det att psykisk ohälsa är vanligare hos äldre personer som är över 65 år än hos yngre personer, 18 - 64 år. Även redovisat per län är mönstret detsamma. Det finns även en högre förekomst av psykisk ohälsa hos de personer som har insatser från äldreomsorg eller kommunal hälso- och sjukvård än hos äldre som inte har insatser från kommunen. Det lyfts också fram att depression bland äldre är minst lika vanligt som demens. Rapporten visar även att det är vanligare med suicid hos äldre kvinnor och män jämfört med gruppen yngre. Den grupp där suicid är vanligast är bland män 80 år och äldre. Trots att suicid är vanligare hos äldre än hos yngre skattar yngre den psykiska hälsan som sämre än gruppen äldre.

I en annan rapport från Socialstyrelsen, “Att uppmärksamma äldre med psykisk ohälsa”, anges att förekomsten av oro, ängslan, ångest och sömnproblem hos äldre personer är hög jämfört med andra vuxna och att vid 75 års ålder beräknas 15–25 procent lida av psykisk ohälsa.

Socialstyrelsen konstaterar vidare i sin rapport att en vårdplan kan vara en utgångspunkt för kontinuitet och samverkan och att resultat av markörbaserad journalgranskning inom psykiatrin visar att den vanligaste kvalitetsbristmarkören var avsaknad av vårdplan.

Trots hög förekomst av psykisk ohälsa bland äldre personer visar studier av både hälso- och sjukvård och äldreomsorg att gruppen inte får den vård och omsorg som behövs. Ett grundläggande skäl till detta är att både sjukvården och socialtjänsten har få verksamheter som specialiserat sig på psykiskt sjuka äldre och deras behov.

Denna granskning är en del av den årliga granskningen av regionen som genomförs av revisionen. Granskningen ingår som en del i bedömningen om regionen bedriver en ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande verksamhet med tillräcklig intern kontroll.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att besvara om Region Kalmars län och kommunerna i Kalmar län bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.

För att besvara den övergripande revisionsfrågan har följande delfrågor formulerats:

- Är det tydliggjort och dokumenterat i överenskommelser och avtal vad kommunernas respektive regionens verksamheter ansvarar för när det gäller äldre med psykisk ohälsa?

- Finns mötesforum där kommunernas och regionens företrädare kan diskutera frågor inom detta område?
- Finns rutiner för informationsöverföring inom och mellan kommunerna och regionen i syfte att tillgodose äldres behov av psykiatrisk vård?
- Finns kompetens, resurser och rutiner för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer?
- Har kommunerna och regionen informerat om sin verksamhet och vilken hjälp det finns att tillgå i för målgruppen anpassade kanaler?
- Är tillgängligheten till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa tillräckligt god?
- Finns rutiner för rapportering och hantering av avvikelser?
- Omhändertas och omsätts lärdom från avvikelsehantering och anmälningar i verksamheten?
- Bedrivs det en tillräckligt god verksamhet när det gäller äldre med psykisk ohälsa i regionen och kommunerna i enlighet med lagar och överenskommelser?

Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier:

- Kommunallagen
- Socialtjänstlagen
- Hälso- och sjukvårdslagen
- Lag (2017:612) om samverkan med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Lagrum för Samordnad Individuell Plan (SIP)
- Styrdokument för Region Kalmar län och deltagande kommuner i länet.

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att gälla vård och omsorg avseende äldre med psykisk ohälsa och omfattar verksamhet i regionen samt de i granskningen ingående.

Metod

Granskningen har genomförts enligt nedan.

Inledning

Granskningen påbörjades med ett uppstartsmöte med revisionskontoret. Innan mötet hade sex kommuner i regionen valt att ingå i granskningen. Under mötet fastställdes metodval, tidplan, avgränsningar och kontakter inom regionen och kommunerna.

Dokumentgranskning

Genomgång har skett av styrande och vägledande dokument avseende samverkan mellan region och kommun liksom verksamhetsplaner, årsberättelser och regionens diverse handlingsplaner för området.

Intervjuer

Regionen

Beträffande granskningen av regionens arbete intervjuades 20 personer inom Region Kalmar län med dessa roller:

- Regionstyrelsens presidium
- Psykiatridirektör

- Primärvårdsdirektör
- Planeringsdirektör
- Hälso- och sjukvårdsdirektör
- Chef Vuxenpsykiatri Söder, Mitt och Norr
- Samordnare Länsgemensam ledning
- Äldresamordnare
- Chef Borgholms hälsocentral, Norrlidens hälsocentral, Kvarnholmens hälsocentral, Blå Kustens hälsocentral, Högsby hälsocentral, Hultsfreds hälsocentral, Emmaboda hälsocentral
- Chef geriatriska kliniken

Kommunerna

I de sex kommuner som deltagit i granskningen har totalt 23 personer intervjuats.

I Borgholms kommun har intervjuer genomförts med:

- Verksamhetschef äldreomsorg
- Två biståndshandläggare

Kvalitetssäkring

Samtliga intervjuade har erhållit ett utkast till rapport med möjlighet att lämna synpunkter på sakinnehåll. Kvalitetssäkring har även skett internt inom PwC genom teamets kvalitetssäkrare samt genom den expert, tillika läkare som knutits till teamet. Denne medverkade även bland annat vid fastställande av metod och upprättande av intervjuguider.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1 Överenskommelser och avtal

Är det tydliggjort och dokumenterat i överenskommelser och avtal vad kommunernas respektive regionens verksamheter ansvarar för när det gäller äldre med psykisk ohälsa?

Iakttagelser

Länsövergripande

För granskningen har vi tagit del av överenskommelser mellan regionen och kommunerna i länet inom områdena psykisk funktionsnedsättning, Samordnad Individuell Plan (SIP), samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård och hemsjukvård. Inom en rad områden såsom exempelvis avvikelsehantering, missbruk och beroende, SIP samt utskrivning från sluten hälso- och sjukvård finns praktiska anvisningar samt riktlinjer. Vi har inte tagit det av någon överenskommelse eller avtal som direkt berör samverkan mellan huvudmännen kring gruppen äldre med psykisk ohälsa, även om flera av överenskommelserna indirekt även inkluderar denna målgrupp.

I regionen finns *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård*[1] vilket bildades år 2013. Länsgemensam ledning i samverkan med socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län benämns fortsättningsvis i denna rapport som Länsgemensam ledning.

Av *Regionalt styrdokument 2021-2022 för Länsgemensam ledning*, beslutat av presidiet i kommunförbundet Kalmar län och presidiet i regionstyrelsen i Kalmar län 2020-10-02, framgår bl.a ansvarsfördelning, mål och uppdrag och områden för samverkan. Det regionala styrdokumentet ska revideras vartannat år. Målet är att modellen för samverkan långsiktigt ska försörja regionen med ett praktiskt verksamhetsstöd och stimulera till goda insatser som kan ge förbättringar för patienter och brukare samt att utveckla arbetssätt. I samverkansstrukturen finns tre samordnande grupper: barn- och unga, psykisk hälsa och missbruk samt äldre.

I granskningen noteras att det finns en upprättad handlingsplan 2019-2020 för samordnade gruppen *Psykisk hälsa och missbruk* vilken berör samverkan mellan regionen och samtliga kommuner i länet. Av handlingsplanen framgår bl.a. syfte, mål, målgrupp, aktiviteter samt aktuell statistik. Målgruppen som berörs av handlingsplanen är samtliga personer oavsett ålder: barn, unga och vuxna, som har eller som särskilt riskerar att drabbas av psykisk ohälsa och som behöver insatser från kommun och region. I dokumenten framgår att utvecklingsledare för samordnade grupp *Psykisk hälsa och missbruk* är ansvarig för dokumentet. Utöver handlingsplanen finns styrande dokument såsom *Överenskommelse psykisk funktionsnedsättning, Handlingsprogram*

[1] Länsgemensam ledning i samverkan är en grupp bestående av social- och omsorgschefer, samt skolchefer, representanter från regionens ledningsstab samt regionens förvaltningschefer inom hälso- och sjukvård, primärvård och psykiatri leder det arbete som sker i samverkan mellan socialtjänst och regionen.

för självmordsförebyggande åtgärder och *Handlingsplan Suicidprevention* vilka berör samverkan mellan region och kommun inom området psykisk hälsa.

För den samordnade gruppen *Äldre* finns en upprättad strategi och handlingsplan 2019-2020 för de mest sköra äldre vilken är framtagen av den samordnade äldregruppen under Länsgemensam ledning. I handlingsplanen framgår bl.a. dess syfte, länsgemensam målbild, fokusområden, aktiviteter, mål och framgångsfaktorer från tidigare år. Målgruppen som berörs i handlingsplanen är personer över 65 år som börjar uppvisa begynnande skörhet i form av utmattning, viktminskning, svaghet, långsamhet och låg aktivitetsgrad. Utöver handlingsplanen finns styrande dokument kopplat till äldre i form av bl.a. sammanhållen vård och omsorg, god vård vid livets slut, preventivt arbetssätt, god vård vid demenssjukdom samt god läkemedelsbehandling.

För år 2021-2022 finner vi en gemensam handlingsplan för samordnade- och samverkansområdesgrupperna. Handlingsplanen är framtagen utifrån det Regionala styrdokumentet 2021-2022 för Länsgemensam ledning i samverkan. Handlingsplaner finns för följande samordnade grupper: barn och unga, psykisk hälsa och missbruk samt äldre. Handlingsplanerna innehåller mål och indikatorer för arbete inom och mellan de samordnade grupperna. Av handlingsplanen för äldre framgår följande: *"Den äldre ska erbjudas förebyggande vård och omsorg för ett fortsatt aktivt liv samt kunna åldras hela vägen till livets slut i trygghet med tillgång till god vård och omsorg. Det individuella behovet styr insatsen och* ***äldres psykiska hälsa ska särskilt beaktas.****"*

Ett årshjul har tagits fram över de olika aktiviteterna vilka riktar sig till medarbetare. Av handlingsplanen framgår att måluppfyllelse utifrån framtagna indikatorer ska redovisas för länsgemensam ledning och på presidiekonferenserna.

Lokal nivå

I intervjuer lyfts fram att det på lokal nivå i länet tagits fram rutindokument som tydliggör hur samverkan ska ske, framförallt mellan kommunens verksamheter och hälsocentral/-erna på orten. Vi har bl.a erhållit dokument för samverkan mellan hälsocentraler och den kommunala hemsjukvården, rutiner rörande SIP, samverkansöverenskommelse avseende riskbruk, missbruk och beroende samt hemsjukvård i särskilt boende och ordinärt boende.

Vid intervjuer med representanter från kommunerna framkommer en viss tvetydighet om arbetssätt och rutiner är dokumenterade i överenskommelser och avtal. Verksamhetsföreträdare bedömer att det kan finnas en risk för en alltför stor personbundenhet om rutiner och arbetssätt inte dokumenteras i verksamheterna.

För granskningen har vi inte tagit del av några överenskommelser eller avtal som direkt berör samverkan på lokal nivå avseende äldre med psykisk ohälsa.

Borgholms kommun

Vid intervjuer med representanter från Borgholms kommun hänvisas till de länsövergripande avtal som finns mellan regionen och kommunerna avseende samverkan. Vi har i granskningen även tagit del av bl.a. lokala rutiner som berör samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård samt rutin för kommunens psykiatriteam.

I övrigt noterar vi att kommunen har en uttalad samverkan med Borgholms hälsocentral. Kommunen har exempelvis en sjuksköterska som delar sin tjänst på kommunen och hälsocentralen. Den gemensamma tjänsten finansieras tillsammans med hälsocentralen. Vid intervjuer framkommer att samverkan även sker vad gäller läkarmedverkan på kommunens boenden för äldre. Samtliga boendeenheter uppges ha en specifik läkare för besök. Det uppges också att det finns en samverkan med geriatriken inom regionen.

Specifika överenskommelser eller avtal som berör hur Borgholms kommun och regionen ska samverka på lokal nivå avseende gruppen äldre med psykisk ohälsa saknas.

Bedömning
Vår bedömning är att revisionsfrågan är **delvis uppfylld**

Vår bedömning grundar sig på att det på en övergripande nivå finns överenskommelser och avtal inom området vilket klargör huvudmännens ansvar. Vi ser dock att överenskommelser och avtal på lokal nivå i begränsad utsträckning finns dokumenterade kopplat till området psykisk ohälsa.

Ansvar och aktiviteter för målgruppen äldre med psykisk ohälsa uttrycks inte specifikt utan ingår i de övergripande överenskommelserna. Mot bakgrund av det ökande antalet äldre i landet och den omfattande andelen av dessa som enligt flera mätningar och undersökningar lider av psykisk ohälsa anser vi att det finns goda skäl för såväl regionen som kommunerna att i pågående och kommande översyner av avtal och överenskommelser fokusera tydligare på målgruppen.

2.2 Mötesforum

Finns mötesforum där kommunernas och regionens företrädare kan diskutera frågor inom detta område?

Iakttagelser

Länsövergripande

I Kalmar län finns en struktur och modell för samverkan, gemensam ledning och styrning *Länsgemensam ledning* vilken vi tidigare berörde. Strukturen och modellen illustreras av bilden nedan:

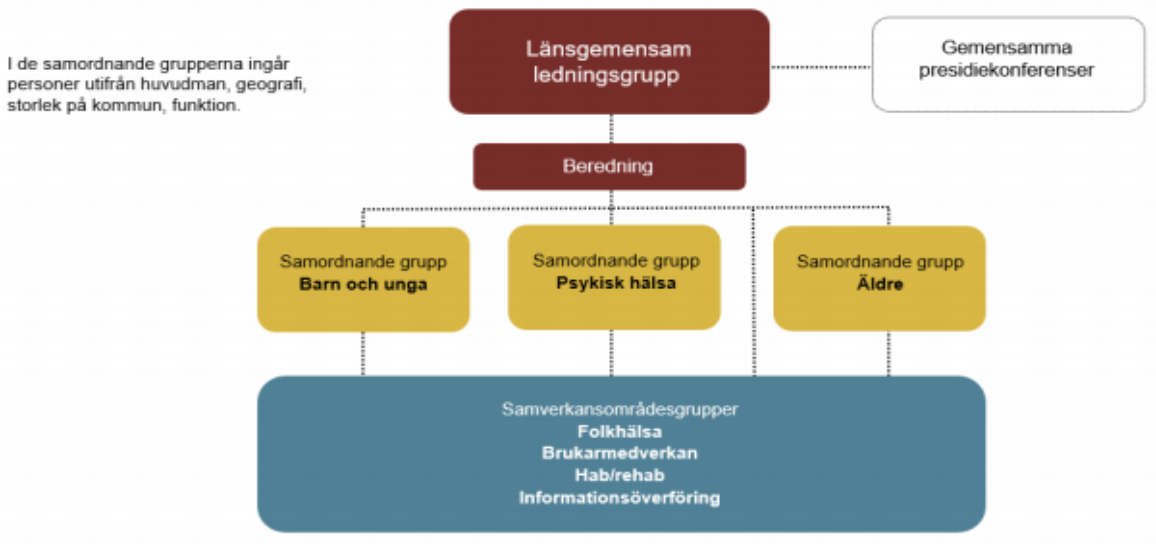

Källa: Organisationsskiss hämtad från regionkalmar.se. Beredning (beredningsgrupp)

Länsgemensam ledning består av socialchefer, vård- och omsorgschefer och skolchefer från länets tolv kommuner samt förvaltningschefer och stabschefer från Region Kalmar län. Även två brukarrepresentanter ingår i Länsgemensam ledning. Länsgemensam ledning har i uppdrag att besluta om mål och budget för respektive samordnande grupp/samverkansområdesgrupp samt fastställa handlingsplan och aktiviteter. Länsgemensam ledning har även ansvar för att följa upp och utvärdera arbetet i respektive samordnande grupp/samverkansområdesgrupp. Uppföljning av Länsgemensam ledning sker av beredningsgruppen och ska redovisas kontinuerligt för den Länsgemensamma ledningsgruppen vid presidiekonferenserna.

Beredningsgruppen består av ordförande och vice ordförande i Länsgemensam ledning, representant för skolcheferna, samordnaren för Länsgemensam ledning i Region Kalmar samt verksamhetsledaren för hälsa och social välfärd i Kommunförbundet Kalmar län.

Den länsgemensamma ledningen utser representanter till de samordnade grupperna, vilka finns avseende äldre, barn- och unga, psykisk hälsa och missbruk. Dessa grupper ska förutom utvecklingsledare bestå av:

- Tre representanter från kommuner.
- Tre representanter från Region Kalmar län.
- En representant från folkhälsa.
- En representant för brukarmedverkan.
- En representant för hab/rehab.

De samordnande gruppens uppdrag innebär att ta fram beslutsunderlag till handlingsplan och aktiviteter inom utvecklingsområdet, genomföra beslutade aktiviteter enligt handlingsplan, påtala och initiera nya utvecklingsområden för området, följa upp och utvärdera arbetet och insatserna, sprida information till samtliga kommuner och inom Region Kalmar län och återkoppla arbetet till Länsgemensam ledning i samverkan.

I den Länsgemensamma ledningsstrukturen finns även arbetsgrupper/referensgrupper. Den samordnade gruppen tillsammans med utvecklingsledaren utser deltagare till arbetsgrupper/ referensgrupper. Arbetsgrupperna får skriftligt tidsatta uppdrag vilka avser tillfälliga arbetsområden och efter avslutat uppdrag upplöses gruppen. Samordningsansvaret för Länsgemensam ledning ligger på Region Kalmar län, där en samordnare är anställd.

Samverkansmodellen kring Länsgemensam ledning bygger på ett antal årligt återkommande forum. Varje år ska två presidiekonferenser hållas med presidiet i Region Kalmar län, berörda politiker inom Region Kalmar län, presidiet i Kommunförbundet Kalmar län, samtliga omsorgs- och socialnämndspresidier och skolpresidier i länets tolv kommuner. Konferenserna ska fokusera på innehåll och resultat av arbetet samt fastställa inriktning och mål för nästkommande samarbetsperiod. Den Länsgemensamma ledningsgruppen leder arbetet i länet med utgångspunkt i presidiekonferensernas uppdrag och det regionala styrdokumentet. För år 2021 illustreras följande arbetsgång för Länsgemensam ledning i ett upprättat årshjul.

Källa: Hämtad från regionkalmar.se

I granskningen noteras även att geriatriken är närvarande vid olika mötesplattformer.

Lokal nivå

Vid intervjuer framgår att det finns mötesforum på dels sjukhusnivå/länsdelsnivå samt mötesforum på lokal nivå med kommun och regionrepresentanter. Exempel på mötesforum som delges i granskningen är de möten som sker i analysgrupper där bl.a. chefer för hälso- och sjukvården och medicinskt ansvariga sjuksköterskor närvarar.

Biståndshandläggare inom kommunerna deltar även i forum både inom kommunen och med andra kommuner och regionrepresentanter.

Vid intervjuer framkommer att psykiatrins deltagande vid lokala samverkansforum är oklar och varierar inom länet. Detta är något som behöver tydliggöras och utvecklas för att säkra en god samverkan inom området.

Borgholms kommun

I granskningen framkommer att det finns forum där kommunens och regionens företrädare kan diskutera frågor inom området. Utöver Länsgemensam ledning, vilket beskrivs ovan, framkommer att det sker analysmöten mellan regionen och kommunen.

Vid analysmöten närvarar exempelvis chef för hälso- och sjukvården, medicinskt ansvariga sjuksköterskor eller hälso- och sjukvårdsdirektörer. Analysmötena berör bl.a. frågor kring lagen om samverkan kring utskrivningsklara.

Vidare finns kontinuerliga forum för samverkan med hälsocentralen på chefsnivå och handläggarnivå. Sjuksköterskor med psykiatrisk inriktning har även möten med hälsocentralen. Samverkan med hälsocentral beskrivs som välfungerande.

Vad gäller samverkan med de psykiatriska avdelningarna inom regionen beskrivs brister. Dialogen med psykiatrin beskrivs bristfällig och deltagande från psykiatrin vid olika forum varierar.

Verksamhetsföreträdare beskriver att det inom den somatiska vården har kommit långt vad gäller vård på hemmaplan. Ett utvecklingsarbete för att även lyckas med detta gällande den psykiatriska vården är lyft i kommunen. Verksamhetsföreträdare refererar till Borgholmsmodellen.

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som **uppfylld**.

Vår bedömning motiveras av att det finns länsövergripande grupperingar för utveckling och samverkan med särskilt uppdrag avseende psykisk ohälsa. Vi noterar dock att det inte finns någon gruppering som har ett särskilt uppdrag avseende psykisk hälsa/ohälsa bland äldre. Vid intervjuer framkommer inte heller en tydlig bild av att diskussioner systematiskt förs avseende målgruppen. Huruvida det beror på tillgängliga mötesplatser/forum eller prioriteringar har vi inom granskningen inte belägg att uttala oss om.

Vi ser det som väsentligt att informationsvägarna mellan psykiatrin och kommunens verksamheter tydliggörs och i nästa steg efterlevs. Vi noterar vidare att det finns utvecklingspotential vad gäller psykiatrins deltagande vid gemensamma forum för samverkan på lokal nivå.

2.3 Informationsöverföring

Finns rutiner för informationsöverföring inom och mellan kommunerna och regionen i syfte att tillgodose äldres behov av psykiatrisk vård?

Iakttagelser

Under Länsgemensam ledning finns en samverkansområdesgrupp för informationsöverföring, vilken utgörs av utvecklingsledare, representanter från IT Cosmic tillsammans med samordnaren i Region Kalmar län samt verksamhetsledaren för hälsa och social välfärd inom kommunförbundet Kalmar län. Av *Regionalt styrdokument 2021-2022 Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård och skolan* framgår att gruppen minst två gånger per år ska rapportera till Länsgemensam ledning hur arbetet fortskrider samt informera om behov av ändringar och utveckling avseende informationsöverföring. Områden för samverkan inom grupperingen uppges bland annat vara utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, SIP, hemsjukvårdsavtalet och avvikelsehantering. Vidare

ansvarar informationsöverföringsgruppen för att revidera de generella praktiska anvisningarna som berör informationsöverföring mellan huvudmännen.

För granskningen har vi tagit del av dokumentet *Praktiska anvisningar Utskrivning från sluten hälso- och sjukvård 2021,* vilket bland annat syftar till att tydliggöra regionens och kommunernas roller och trygga och säkra planering vid utskrivning från slutenvården. Dokumentet beskriver även in- och utskrivningsprocessen på mer detaljerad nivå. Anvisningen är beslutad av Länsgemensam ledning och ska revideras årligen av informationsöverföringsgruppen.

Praktiska anvisningar Samordnad individuell plan, SIP är antaget av Länsgemensam ledning och ska revideras årligen eller vid behov av informationsöverföringsgruppen. Anvisningen beskriver processen för SIP samt ansvarsområden. Vidare framgår att dokumentation av SIP ska ske i Cosmic Link, vilket är ett system som används för informationsöverföring mellan region och kommuner med undantag för skolan. All gemensam planering ska dokumenteras i Cosmic Link då regionen medverkar.

Vi har även erhållit dokumentet *Praktiska anvisningar Cosmic Messenger mellan kommun och landsting i Kalmar län 2018.* I dokumentet beskrivs att Cosmic Messenger är det informationsöverföringssystem som används såväl inom landstinget (regionen) som mellan landsting (region) och kommuner när patienten/brukaren inte är inskriven i sluten hälso- och sjukvård.

Av intervjuer med representanter från regionen och kommunerna framkommer att de övergripande anvisningar/rutiner som finns avseende informationsöverföring överlag är kända och tillämpas. Vidare lyfts det fram att informationsöverföring mellan hälsocentraler och kommunernas verksamheter överlag är välfungerande i länet, vilket också bekräftas i intervjuer med kommunrepresentanter. Även informationsöverföring mellan somatisk slutenvård och kommunerna i samband med in- och utskrivning beskrivs som för det mesta välfungerande. I intervjuer med kommunrepresentanter lyfts dock fram att informationsöverföring mellan regionens psykiatriska verksamheter ibland brister och är ett område som kan utvecklas ytterligare. Bland annat lyfts det fram att det förekommer att patienter som har insatser från kommunen ibland skrivs ut utan att kommunen har kännedom om det. I vissa fall uppges det dock kunna handla om att patienten själv inte vill att kommunen meddelas.

Vi har för granskningen även tagit del av det lokala dokumentet *Rutin för distansmöte enligt SIVH (Samordnade Insatser Vid Hemgång*). Rutinen beskrivs som en lokal överenskommelse utifrån de praktiska anvisningar som finns på samarbetsportalen. Rutinen riktar sig till medarbetare inom Region Kalmar Län och ett antal kommuner i Kalmar län som arbetar enligt SIVH. Rutinen beskriver bland annat förberedelser inför och genomförande av distansmöte. Roll- och ansvarsfördelning, vad som ska tas upp på SIVH-möten samt hur dokumentation ska ske.

För granskningen har vi inte erhållit information om att det finns särskilda rutiner för informationsöverföring inom och mellan kommunerna och regionen i syfte att tillgodose just äldres behov av psykiatrisk vård. Detta uppges inte vara något som särskilt behövs, utan äldre med psykisk ohälsa inkluderas som alla andra grupper när det gäller informationsöverföring mellan huvudmännen.

Borgholms kommun

Kommunen är ansluten till Cosmic Link vilket gör att informationsöverföringen följer en given rutin och kommunen beskrivs ha tillgång till nödvändig information från regionen. När det gäller arbetet med SIP har kommunen arbetat internt med SIP som en del i övriga frågor kring kvalitetsutveckling. Man har också informerat enskilda om SIP samt haft diskussioner med hälsocentralen kring frågan. Den egna insikten är dock att det ännu inte fungerar på ett sätt som är kravet och att det därför är ett tydligt utvecklingsområde.

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som **uppfylld**.

Vi kan konstatera att det finns dokumenterade anvisningar som beskriver hur informationsöverföring ska ske mellan regionen och kommunerna. Det finns vidare en informationsöverföringsgrupp som bevakar området och säkerställer att anvisningar är uppdaterade och aktuella.

Vi noterar däremot att arbetet med SIP anses vara ett utvecklingsområde där såväl rutiner som användning behöver säkerställas. Vi rekommenderar därför att en särskild aktivitet initieras i kommunen kring en sådan utveckling.

2.4 Kompetens, resurser och rutiner beträffande äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer

Finns kompetens, resurser och rutiner för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer?

Iakttagelser

Regionen

För granskningen har vi inte erhållit några dokumenterade rutiner som specifikt berör att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Vid intervjuer med representanter från regionen framkommer inte att det sker några systematiska insatser för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. De intervjuade beskriver att frågan främst tenderar att bli aktuell när möten av det slaget äger rum. Vidare beskrivs att det bl.a. finns tillgång till tolkar vilket möjliggör kommunikation när språkförbistringar uppstår. Regionen har även informationsmaterial delgivna på flera språk.

Kommunerna

Vi har inte heller när det gäller de kommuner som deltagit i granskningen erhållit några dokumenterade rutiner som specifikt berör att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. I intervjuer med representanter från kommunerna är uppfattningen att det inte gjorts några särskilda satsningar på till exempel kompetensutveckling eller annat kopplat till äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. I de mindre kommunerna uppges att det är svårt att ha särskild kompetens inom sådana specifika områden. Skulle en situation uppstå beskriver flera av de intervjuade att de i möjligaste mån försöker ordna så att det finns någon i personalgruppen som talar samma språk som den enskilde och att det är av vikt att hitta rutiner som fungerar för den enskilde. Det uppges vara en fördel att kunna anställa medarbetare från andra kulturer och som ofta är flerspråkiga. Flera av de

intervjuade beskriver att tolk används vid behov men att tillgången på tolkar varierar mellan olika delar av länet.

Generellt beskriver de intervjuade att det till stor del finns brister i kunskap just vad gäller psykisk ohälsa hos äldre från andra kulturer och att det är ett utvecklingsområde på många olika nivåer, både hos chefer, handläggare och vård- och omsorgspersonal. Det lyfts även fram att det är troligt att det finns ett stort mörkertal avseende psykisk ohälsa bland äldre generellt och säkert även bland individer från andra kulturer. Inom en del kommuner har diskussion förts om att lämna information på olika språk i högre utsträckning.

I intervjuer med representanter från Kalmar kommun lyfts det fram att det specialistteam som arbetar mot psykiatriområdet och inom den grupperingen uppges att det funnits ett visst fokus på mångfaldsfrågor och att bemöta personer med annan kultur och språk. Intervjuade lyfte även fram att majoriteten av de som har anhöriganställning är från en annan kultur, vilket även inkluderar äldre med psykisk ohälsa, och att det finns en särskild biståndshandläggare och enhetschef som arbetar med dessa.

Borgholms kommun

Inte heller Borgholms kommun har någon speciell aktivitet riktad till äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Inte heller någon särskild skriftlig information har utarbetats på andra språk i informationssyfte. De intervjuade pekar däremot på att man inom verksamheterna försöker anpassa verksamheterna utifrån speciella behov såsom vid språkförbistringar. Vidare nämner verksamhetsföreträdare att de tar hjälp och stöd av medarbetare från andra kulturer vilket beskrivs som en stor resurs.

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som **ej uppfylld**.

I granskningen kan vi inte se att det finns särskilda rutiner eller kompetenser för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Vi noterar även att några särskilda resurser inte satsats inom området. Vi vill peka på behovet av en kartläggning/översyn kopplat till åtgärder för att kunna möta denna målgrupps specifika behov.

2.5 Information om verksamhet, hjälp och stöd

Har kommunerna och regionen informerat om sin verksamhet och vilken hjälp det finns att tillgå i för målgruppen anpassade kanaler?

Iakttagelser

Regionen

Vid intervjuer framgår att regionen informerat om sin verksamhet via exempelvis lokaltidningar, information på hemsida, information på tv-skärmar, sociala medier, 1177.se samt vid hälsocentraler och sjukhus. Vidare framgår att det skett informationsinsatser till intresseorganisationer. Informationen som lämnas finns tillgänglig på ett flertal språk.

Kommunerna

Företrädare för kommunerna beskriver att det finns information att tillgå via kommunernas hemsidor. Flertalet av kommunerna har även genomfört riktade informationsinsatser till målgruppen via kanaler som broschyrer och vykort. Vidare ges

exempel på informationsinsatser till anhöriga inom målgruppen för att synliggöra det stöd kommunerna kan ge, framförallt avseende demensproblematik. Informationen som lämnas finns tillgänglig på ett flertal språk.

Samtliga kommuner beskriver att de finns träffpunkter eller andra forum för äldre med förhoppning att bl.a. minska ensamhet och öka gemenskap för målgruppen. Inte minst kyrkan och intresseorganisationerna arrangerar olika mötesplatser. Information om träffpunkterna sker via olika kanaler och beskrivs som förebyggande insatser för psykisk ohälsa. Vid intervjuer beskrivs att aktiviteterna som genomförs vid träffpunkterna kan utvecklas och differentieras för att möta de äldres behov av ökad samvaro.

Företrädare för kommunerna beskriver att det i vissa fall finns en problematik när personer med behov av vård inte vill motta den vård som erbjuds, alternativt om behoven inte upptäcks. Personkännedom och engagemang hos medarbetarna beskrivs som en avgörande faktor för att nå ut.

I några av kommunerna beskrivs att det bedrivs någon form av uppsökande verksamhet riktad till individer som uppnått en viss ålder. I en kommun lyfts exempelvis fram att alla som fyllt 65 år får information hemskickat avseende aktiviteter, träffpunkter och kontaktvägar inom kommunen.

Vidare beskrivs att det erbjuds hembesök där distriktssjuksköterska besöker den enskilde både i syfte att genomföra en hälsokontroll men även att lämna information om kommunens verksamheter. Det lyfts även exempel på ett planerat projekt mellan regionen, hälsocentral och berörd kommun rörande förebyggande hälsosamtal. Verksamhetsföreträdare beskriver dock att de förebyggande hälsosamtalen ännu inte påbörjats med anledning av rådande pandemi.

Borgholms kommun

I intervjuer beskrivs att kommunen har tagit fram informationsmaterial dels via hemsidan men även i form av broschyrer riktade till målgruppen. En informationsinsats till samtliga invånare 65+ med information om aktiviteter, träffpunkter och kontaktvägar har genomförts under 2021.

Vidare beskrivs att verksamhetsföreträdare försöker att lyfta kommunens verksamhet vid kontakten med medborgare såsom via kommunens träffpunkter och pensionärsråd. Biståndshandläggare beskrivs som centrala i arbetet.

I nutid ges en enkät till alla åldersgrupper med anledning av rådande pandemi. Enkäten är uppbyggd med ett fåtal frågor vilka ska ge kommunen en temperaturmätning avseende den psykiska hälsan.

Vid intervjuer beskrivs att det sker ett utvecklingsarbete för hembesöken från distriktssjuksköterskan riktade mot 70 år och uppåt. I utvecklingsarbetet deltar bl.a. arbetsterapeuter. Arbetet beskrivs ha påverkats av pandemin och förskjutits i tid.

Kommunen har även anhörigstödjare vilka beskrivs som en informationskanal för anhöriga.

Bedömning
Vi bedömer revisionsfrågan som **uppfylld**.

Vi noterar att information om verksamheten till stor del finns att tillgå i för målgruppen anpassade kanaler. Vi ser positivt på att det i Borgholms kommun finns inslag av riktade insatser för den uppsökande verksamheten för målgruppen.

2.6 Tillgängligheten till vård och hjälp

Är tillgängligheten till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa tillräckligt god?

Iakttagelser

Regionen

Väntetider i vården (vantetider.se)

Av statistik från väntetider i vården kopplat till vårdgarantiläget i Sverige avseende att få kontakt med primärvården (telefontillgänglighet) inom 0 dagar och få en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar framkommer följande bild för Region Kalmar län.

- Måluppfyllelse för telefontillgänglighet till första kontakt är bättre än snittet i alla regioner från hösten 2017- våren 2021. Under hösten 2020 och våren 2021 är måluppfyllelse för vårdgarantin 94 % i jämförelse med övriga riket om ett snitt om 87 %.
- Avseende andelen patienter som fått medicinsk bedömning (primärvården) inom tre dagar framkommer att Region Kalmar län är i paritet med rikssnittet om ca 82 %. Vi noterar av statistiken att tillgängligheten till psykologer och kuratorer är högre än rikssnittet under första kvartalet 2021 (över 90 %) i jämförelse med riket om ca 50 %.

Statistiken ovan berör inte specifikt gruppen äldre med anledning av att det inte var möjligt att utläsa.

Vad gäller vårdgarantin för specialiserad vård inom 90 dagar och åtgärd i specialiserad vård inom 90 dagar kan vi inte finna statistik från vantetider.se inom området.

Vårdval psykisk hälsa

Under år 2018 stärkte Region Kalmars län arbetet för psykisk hälsa inom primärvården genom ett nytt vårdval tätt knutet till hälsoval. Beslutet innebar att införa valfrihetssystem inom flera vårdområden i enlighet med lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Med valfrihetssystemet avses ett förfarande där varje medborgare har rätt att välja den leverantör som ska utföra vården och som en upphandlande myndighet godkänt och tecknat avtal med. För att ansluta till vårdvalet krävs bl.a. att man klarar hela uppdraget, detta innebär att man måste ha tillgång till minst en psykolog. Ett tydligt krav i det nya uppdraget anges vara att öka tillgängligheten.

I granskningen har vi tagit del av statistik rörande vårdval psykisk hälsa för Kalmar län vilken även presenteras för politiken. Statistiken visar på en jämförelse mellan år 2017

och 2020 avseende andel besök åldersuppdelat. Vi noterar att andelen besök inom gruppen äldre ökat. Enligt företrädare för länsgemensam ledning i samverkan pekar det på att äldre får mer samtalshjälp än tidigare. Huruvida det beror på en ökad efterfrågan av samtalsstöd eller en ökad tillgänglighet i samband med uppdraget vårdval psykisk hälsa kan granskningen inte besvara.

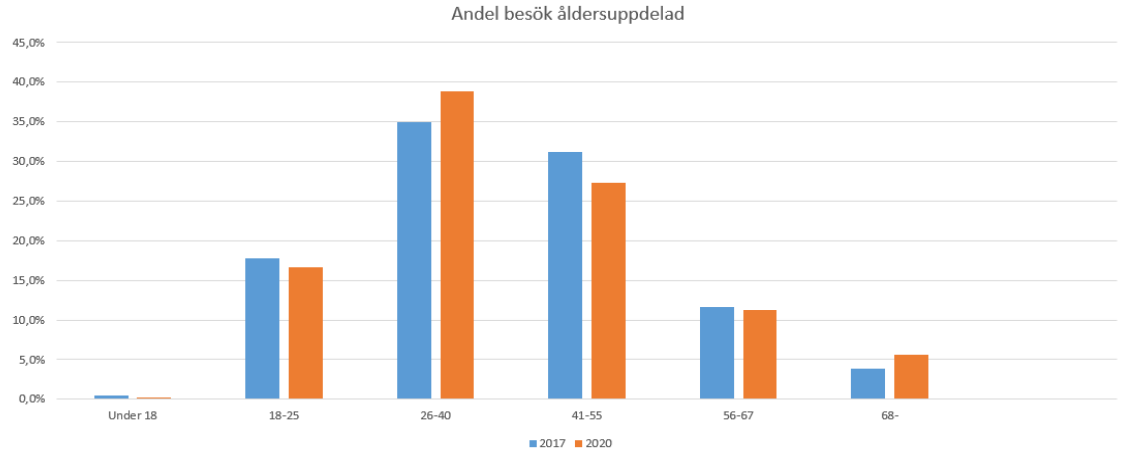

Vi har även delgetts statistik rörande kontakter inom 14 dagar och medelväntetid i dagar till besök inom olika mottagningar. Av statistiken framgår inte några åldersintervall och inte heller någon jämförelse med tidigare år.

Av statistiken noteras skillnader mellan andel som fått kontakt inom 14 dagar mellan mottagningarna. Vi noterar att det genomsnittliga värdet för kontakt inom 14 dagar är drygt 50 % med en spännvidd om ca 35 % till 95 %.

Även här noteras skillnader mellan aktörerna. Medelväntetiden i genomsnitt är 20 dagar med en spännvidd om sex dagar till 26 dagar.

Kommunerna

I granskningen har vi inte tagit del av någon statistik kopplat till tillgängligheten till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa i berörda kommuner. Genom intervjuer beskrivs dock att det i kommunerna generellt finns en utbyggd demensvård och socialpsykiatri. På frågan om socialpsykiatrin är tillgänglig även för äldre individer svarar de flesta vi intervjuat i kommunerna att det inte finns någon åldersgräns för insatser från socialpsykiatrin. Samtidigt anger en del att hemtjänsten tenderar att ta vid när de som tidigare haft insatser inom socialpsykiatrin blir äldre och i behov av även äldreomsorgens insatser. I några kommuner beskrivs att det finns så kallade psykiatriska team med specialkompetens inom psykiatriområdet. Exempelvis kan teamen bestå av psykiatriutbildade sjuk-/ undersköterskor samt rehabpersonal. Dessa team beskrivs som ett gott stöd som äldreomsorgen kan ta hjälp av när behov finns kopplat till brukare med psykisk ohälsa. Vidare beskrivs att de brukare/patienter som kommunen känner till i stor utsträckning får den hjälp de behöver utifrån den vårdnivå som kommunen ansvarar för.

Genom intervjuer med kommunföreträdare framkommer att tillgängligheten till primärvården generellt sett upplevs som god. Däremot lyfts det av flera intervjuade fram att det upplevs finnas en begränsning i att som äldre med psykisk ohälsa få hjälp från

mer specialiserad kompetens, företrädesvis primärvårdens öppenvårdspsykiatri, om brukaren/patienten inte sedan tidigare har en etablerad kontakt.

Borgholms kommun

I intervjuer lyfts det fram att det kan vara svårt att få stöd och hjälp från den primärvårdens öppenvårdspsykiatri. Överlag eftersöker verksamhetsföreträdare längre stödinsatser när det finns behov för det.

I kommunens verksamheter beskrivs tillgängligheten som god. Framgångsfaktorer som lyfts fram är bl.a. sjuksköterskornas kompetens och samarbetet med hälsocentralen i Borgholm.

Bedömning

Vi bedömer kontrollfrågan som **delvis uppfylld**.

Vår bedömning beträffande tillgängligheten är att vi kan se exempel på bra insatser inom området. Då vi inte tagit del av någon specifik statistik för målgruppen är vi dock osäkra på vilka effekter som uppnås av exempelvis vårdvalet.

Av erhållen statistik rörande tillgänglighet finner vi inte något som tyder på att tillgängligheten generellt i Region Kalmars län, i förhållande till riket, är lägre. Vi noterar i stället att tillgängligheten i förhållande till riket är bättre vad gäller första kontakt och medicinsk bedömning inom primärvården.

Utifrån vår granskning har vi inte erhållit underlag som påvisar att regionen säkerställt en tillräckligt god tillgänglighet till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa. Det lyfts fram i flertalet intervjuer som genomförts med kommunerna att det upplevs finnas utvecklingspotential avseende möjligheten att som äldre även få hjälp av psykiatrisk kompetens utöver den som finns tillgänglig genom allmänläkare på hälsocentralen. I Borgholms kommun framkommer i granskningen en liknande bild. Detta är något som behöver utvärderas och utredas ytterligare inom regionen.

2.7 Avvikelser avseende samverkan

Finns rutiner för rapportering och hantering av avvikelser?
Omhändertas och omsätts lärdom från avvikelsehantering och anmälningar i verksamheten?

Iakttagelser

Regionen

Inom Region Kalmar Län finns dokumentet *Riktlinje för avvikelsehantering* som gäller sedan år 2014. Av dokumentet framkommer dels definition av vad som är en avvikelse, hur dessa ska dokumenteras och hanteras samt ansvar för avvikelsehanteringen. Bland annat framgår att alla medarbetare ansvarar för att avvikelser identifieras och rapporteras enligt verksamhetens gällande rutin. Även enhetschef/första linjens chef samt basenhetschef och förvaltningschefs ansvar avseende avvikelsehantering framgår av riktlinjen. Vad gäller avvikelser och rutiner som berör samverkan mellan Region Kalmar län och kommunerna i länet hänvisas till informationsöverföringsgruppen inom ramen för Länsgemensam ledning.

Avvikelser avseende samverkan

Avvikelser som berör samverkan mellan regionen och kommunerna ska, enligt intervjuade, dokumenteras i avvikelsesystemet LISA, från och med våren 2021 STELLA efter namnbyte. För granskningen har vi tagit del av dokumentet *Användarmanual för Kommuner i Kalmar län Avvikelsehantering i LISA.* Användarmanualen beskriver bland annat hur avvikelser registreras i systemet samt hur de ska hanteras.

Vid intervjuer framkommer att avvikelser omhändertas och diskuteras dels vid forum på arbetsplatsen och dels aggregerat på kommun och länsövergripande nivå.

I granskningen har vi efterfrågat statistik som berör avvikelser i samverkan kopplat till området äldre och psykisk ohälsa. Vi har dock inte erhållit sådan statistik med hänvisning till att utdata ur systemen inte möjliggör detta.

Av intervjuer får vi bilden att avvikelsesystemen används men att det finns förbättringsområden vad gäller att använda det som ett systematiskt verktyg för förbättring. Företrädare bedömer att det kan finnas ett mörkertal avseende avvikelser i samband med att avvikelser inte alltid rapporteras i enlighet med styrande dokument.

Borgholms kommun

För granskningen har vi tagit del av rutin för avvikelsehantering. Rutinen beskriver bland annat vad en avvikelse är, syftet med avvikelsehantering samt hur rapportering och hantering av avvikelse ska ske.

Genom intervjuer beskrivs att verksamheterna skriver avvikelser som berör samverkan. Avvikelserna tas upp vid forum såsom arbetsplatsträffar samt återkopplas vidare vid ev förändringar av rutiner. Analys av avvikelser ligger hos närmaste chef vilket det finns en dokumenterad mall för.

Avvikelser som berör samverkan mellan kommunen och regionen ska enligt företrädare rapporteras in i avvikelsesystemet STELLA. Det uppges dock finnas ett mörkertal vad gäller antalet avvikelser som rapporteras i avvikelsesystemet STELLA men de intervjuade framhåller att det blivit bättre de senaste åren. Utvecklingsområden framöver berör framförallt ett bättre forum på länsnivå där man lyfter avvikelser specifikt.

Av styrande dokument framkommer även att kommunen arbetar med synpunktshantering där patienterna deltar. Kommunen genomför även utredningar rörande lex Maria och lex Sarah vilka används som underlag till förbättringar i verksamheterna.

Bedömning

Finns rutiner för rapportering och hantering av avvikelser?

Vi bedömer revisionsfrågan **uppfylld**.

Vår bedömning baseras på att det finns rutiner för att rapportera och hantera avvikelser, såväl internt inom regionen och kommunerna som avvikelser som berör samverkan mellan huvudmännen.

Omhändertas och omsätts lärdom från avvikelsehantering och anmälningar i verksamheten?

Vi bedömer revisionsfrågan **delvis uppfylld**.

Det finns ett gemensamt system för rapportering och hantering av avvikelser som berör samverkan. Systemet möjliggör dock inte att utdata kan specificeras vare sig vad gäller ålder eller psykisk hälsa. Vi kan således inte bedöma huruvida avvikelsehantering och anmälningar omhändertas och omsätts i lärdomar.

Vid intervjuer noteras att verksamhetsföreträdare upplever att det finns ett mörkertal vad gäller inrapporterade avvikelser vilket försvårar vid utvärdering av avvikelser och anmälningar i verksamheten.

Vi vill peka på behovet av att regionen och kommunerna tydligt säkerställer att anmälningar vid avvikelsehantering omhändertas och omsätts till förebyggande åtgärder.

2.8 Bedrivs det en tillräckligt god verksamhet när det gäller äldre med psykisk ohälsa i regionen och kommunerna i enlighet med lagar och överenskommelser?

Bedrivs det en tillräckligt god verksamhet när det gäller äldre med psykisk ohälsa i regionen och kommunerna i enlighet med lagar och överenskommelser?

Iakttagelser

Regionen

Av regionens plan för 2020-2022 och 2021-2023 framgår att psykisk hälsa hos länets äldre invånare är särskilt prioriterat. I regionplanen framgår att psykisk ohälsa inte ska ses som en del av åldrandet och att det är av vikt att våga tala om psykisk ohälsa även med äldre personer. Det förebyggande arbetet med psykisk ohälsa hos äldre ska stärkas och kompetenshöjande insatser ska genomföras, främst inom primärvården. Tillgången till samtalsbehandling ska följas upp för att bättre svara mot behovet för äldre.

I granskningen kan vi inte styrka eller se att regionens prioritering rörande äldres psykiska hälsa avspeglar sig i förvaltningarnas verksamhetsplaner för åren 2018, 2019 och 2020. Vid genomgång av primärvård, psykiatri och hälso- och sjukvårdsförvaltningarnas verksamhetsplaner för år 2018, 2019 och 2020 finner vi inte några särskilda aktiviteter, satsningar eller mål för just gruppen äldre och dess psykiska hälsa med undantag för enstaka fall. Vi ser således inte någon röd tråd från regionplan ner till förvaltningsnivå. Vi noterar däremot att ett arbete pågår i de samordnade grupperna i Länsgemensam ledning vilket vi berört tidigare i rapporten.

Vid intervjuer och av styrande dokument kopplat till området psykisk hälsa noteras att personer oavsett ålder: barn, unga och vuxna, som har eller som särskilt riskerar att drabbas av psykisk ohälsa och som behöver insatser från kommun och region ska känna trygghet och utifrån sina behov få hjälp och stöd till egenvård eller ta del av vård och omsorg av hög kvalitet från hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Vi kan med det sagt inte specifikt lyfta aktiviteter eller satsningar som genomförts för gruppen äldre utan den samlade insatsen är i flertalet fall till personer oavsett ålder. Vi kommer därav lyfta fram exempel på Region Kalmar läns insatser för arbetet med psykisk hälsa i generella drag med viss tyngdpunkt för gruppen äldre där det är möjligt.

Vårdval[2]

Som vi pekat på under tidigare avsnitt stärkte regionen under 2018 arbetet för psykisk hälsa inom primärvården genom ett nytt vårdval tätt knutet till hälsoval. För att ansluta till vårdvalet krävs bl.a. att man klarar hela uppdraget, detta innebär att man måste ha tillgång till minst en psykolog.

Sucidprevention[3]

I Kalmar län pågår bred samverkan kring självmordsförebyggande arbete. Ett länsövergripande handlingsprogram har tagits fram för att förebygga självmord. Handlingsprogrammet innehåller bland annat förslag på kompetenshöjande insatser samt förslag på riktade insatser och uppföljning.

Som första län i Sverige har Region Kalmar län i samverkan med blåljusverksamheterna tagit fram ett vårdförlopp för Suicidprevention (VFSP). Vårdförloppet innebär bl.a. tydligare involvering av närstående, nya arbetssätt, blåljus- och remissmallar, förbättrad uppföljning av suicidnära samt kompetenshöjande insatser för medarbetare för att kunna identifiera och hänvisa suicidnära personer till vård på rätt vårdnivå.

Sedan januari 2016 pågår en utbildningssatsning på MHFA (Mental Health First Aid) i Kalmar län. Instruktörer har utbildats i fyra omgångar och MHFA-kurser erbjuds nu av Region Kalmar län, Studenthälsan (Linnéuniversitetet), TM Utbildning AB och länets samtliga tolv kommuner. Det uppges att länet nu har totalt över tusen förstahjälpare.

Psyk-E bas suicid är ett utbildningsprogram som ger kunskap, användbara råd och reflektion om suicidprevention i praktiken. Utbildningen består av föreläsningar som täcker olika teman som forskning och prevention, bemötande, självmordsrisk i olika grupper, psykiatriska sjukdomstillstånd med ökad självmordsrisk samt existentiella och religiösa aspekter på självmord. Det finns ett specifikt utbildningsprogram för gruppen äldre.

Nära vård[4]

Region Kalmar län arbetar för att utveckla nya arbetssätt för omställning till en nära vård. En långsiktig handlingsplan för omställning till nära vård är framtagen och beslutad av regionstyrelsen den 31 oktober 2019. Handlingsplanen syftar till att belysa de långsiktiga strategiska aktiviteterna för Region Kalmar läns omställning till en mer nära vård. Målet är att omställningen till nära vård sker genom samverkan i vård och omsorg med nya/förändrade arbetssätt där invånaren behöver den. Målgruppen för handlingsplanen är regionens samtliga verksamheter.

---

[2] https://regionkalmar.se/samarbetsportalen/uppdrag_samverkan/
[3] https://regionkalmar.se/samarbetsportalen/uppdrag_samverkan/suicidprevention/
[4] https://regionkalmar.se/samarbetsportalen/uppdrag_samverkan/nara-vard-2/

Under åren har det genomfördes ett antal aktiviteter för omställningen till nära vård bl.a följande: *Tillsammans hälso- och sjukvård* startade hösten 2017. Det är ett tillfälle för alla verksamhetschefer inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen och psykiatriförvaltningen att mötas två gånger per år tillsammans med sjukvårdsledningen. Målet är att få gemensam inspiration samt möjlighet att diskutera utvecklingen och utmaningarna inom Regions Kalmar läns hälso- och sjukvård. Sjukvårdsledningen har möjlighet att lyfta fram aktuella områden att samverka kring över förvaltningsgränser.

Workshop

Inom samordnande grupp Äldre anordnades i december 2020 en workshop på temat Äldres komplexa behov när det gäller psykisk ohälsa. Syftet med workshopen var att synliggöra utmaningar och potentiella förbättringsområden för samverkan kring äldre med komplexa vårdbehov. Målet var att skapa en samsyn och ett underlag för att kunna påbörja ett arbete för bättre samverkan utifrån patienternas närstående och vård och omsorgens perspektiv kring målgruppen. Den samordnade äldregruppen uppges fortsätta förbättringsarbetet med äldres behov och psykisk ohälsa.

Omsorgs- och vårdprogram, personer med demenssjukdomar i Kalmar län

På uppdrag av kommunstyrelser och dåvarande landstingsstyrelsen har ett program för omsorg och vård till personer med demenssjukdom tagits fram. Programmet ger vägledning och rekommendationer för att ge en god omsorg och vård till personer med demenssjukdom i Kalmar län. Det utgår från de reviderade Nationella riktlinjerna för personer för vård och omsorg vid demenssjukdom 2017 men är också anpassade utifrån lokala förhållanden i länet. Programmet innehåller kunskapsstöd kring demens och beskrivning av hur region och kommun arbetar tillsammans.

Målgruppsanalys

Regionen har inte genomfört någon specifik målgruppsanalys de senaste åren.

Kommunerna

Genom granskningen noterar vi att inte heller kommunerna har genomfört någon särskild målgruppsanalys avseende äldre med psykisk ohälsa de senaste åren.

I granskningen noterar vi goda exempel på att insatser genomförts för att utveckla verksamheten som riktar sig till äldre med psykisk ohälsa. Som tidigare nämnt finns i flera av kommunerna psykiatriska team med specialkompetens inom psykiatriområdet och som kan stötta personal inom exempelvis äldreomsorgen. I intervjuer nämns även medarbetare/team med specialkompetens inom demensvård som en viktig resurs.

I några av kommunerna lyfts fram att det genomförs utbildningsinsatser inom område äldre med psykisk ohälsa och att Psyk-E bas kompetensutvecklingsprogram är något som erbjuds medarbetare inom socialförvaltningen.

Borgholms kommun

I Borgholms kommun beskrivs att den äldre målgruppen är prioriterad. I ambitionen att bedriva en god och nära vård finner vi goda exempel på att frågan om psykisk ohälsa är

prioriterad. Verksamhetsföreträdare beskriver dock att det finns förbättringsområden och att det är av stor vikt att ett utvecklingsarbete fortsätter.

Vi har i granskningen tagit del av dokumentet *Reviderad lokal handlingsplan för överenskommelsen inom området psykisk hälsa 2020/2021* vilken bl.a. utgår från länsgemensamma mål 2019-2020 för samtliga åldersgrupper. Bakgrunden till det som framkommer av handlingsplanen berör även att Borgholms kommun, tillsammans med dåvarande Landstingets psykiatriska öppenvårdsverksamheter, genomförde under hösten 2013 en omfattande inventering kring målgruppen med väsentlig psykisk ohälsa där insatsbehov var fokus. Av inventeringen framkom att graden av ensamhushåll var hög, sysselsättningsgraden låg liksom deltagandet i intresseföreningar eller annan föreningsverksamhet. När Borgholms kommun 2016 planerade för PRIO-projektet var det således insatser vilka syftade till att bryta social isolering, öka möjligheten till sysselsättning, inflytande och delaktighet samt öka kunskapen om psykisk ohälsa samt suicid. Åtta olika delprojekt startades med målet att efter projekttidens slut ha nått en hållbar befästning i de ordinarie verksamheterna. Projektplanen avsåg åren 2016-2021 och i den reviderade handlingsplanen framgår uppföljning och vidare planering för projektet. De åtta delprojekten berörde bl.a. träffpunkter, sysselsättning enligt SoL, kompetensförstärkning, fokus på synpunkter, brukarråd och sucicidprevention.

Borgholms kommun har upprättat en äldreomsorgsplan för 2021-2024. Äldreomsorgsplanen syftar till att vara ett instrument för att styra, förändra och förbättra kommunens äldreomsorg. Den redovisar kommunens ambitioner med uppsatta mål och konkreta aktiviteter inom äldreomsorgen. Grunden utgörs av de politiska målen, visioner och uppdrag som antagits av kommunfullmäktige och socialnämnden.

Vi vill peka på att ambitionerna med upprättade dokument pekar på att frågan rörande äldre och psykisk hälsa diskuteras och är aktuell i kommunens verksamheter såväl hos tjänstemän som politik.

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan **delvis uppfylld**.

I granskningen noterar vi insatser för att bedriva en god verksamhet vad gäller äldre med psykisk ohälsa. Vi noterar att Region Kalmar län prioriterar målgruppen i upprättad regionplan. Vi saknar dock att förvaltningarna på ett tydligt sätt fullföljer regionens prioritering med tydliga planer, aktiviteter och mål för arbetet med psykisk hälsa för äldre. Vi kan inte heller se att kommunerna har tydliga planer, aktiviteter och mål för arbetet med psykisk hälsa för äldre.

Vår bedömning beträffande arbetet är att vi kan se exempel på bra insatser. Då vi inte tagit del av någon specifik uppföljning eller utvärdering av arbetet är vi dock osäkra på vilka effekter som uppnås. För att kunna bedöma detta tror vi att det är nödvändigt att utgå från en målgruppsanalys, det vill säga hur ser situation och behov ut för de äldre i just vår kommun/för våra listade patienter/ i regionen som helhet? Hur stort är problemet med ensamhet? Hur många lider av depression, ångest och/eller oro? Hur många självmord begås av äldre? Utifrån analysens resultat kan därefter mer riktade och ändamålsenliga aktiviteter och insatser utformas. Till dessa kopplas bedömnings-

eller i bästa fall - mätbara mål och indikatorer. Vi bedömer att arbetet på så sätt kan gå från att idag bestå av spridda aktiviteter till att vara mer systematiskt och effektivt. Kopplat till det kan en målgruppsanalys också vara en grund för planering av kompetensutveckling.

Vi noterar dock inte något som skulle peka på att Region Kalmar län eller kommunerna bedriver verksamhet som står i kontrast till överenskommelser och lagar inom området.

3. Revisionell bedömning och rekommendationer

Grundat på iakttagelser och bedömningar utifrån de formulerade revisionsfrågorna är vår samlade bedömning att Region Kalmar län och kommunerna **inte helt** bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa. Iakttagelserna vid respektive revisionsfråga framkommer i sin helhet av rapporten.

Vi rekommenderar socialnämnden att:

- Säkerställa att lokala överenskommelser upprättas avseende samverkan och ansvarsfördelning mellan kommunerna samt hälsocentralerna och primärvårdens öppenvårdspsykiatri.
- Se över behovet av en överenskommelse specifikt avseende äldre med psykisk ohälsa.
- Genomföra en målgruppsanalys av äldre med psykisk ohälsa och arbeta fram konkreta handlingsplaner utifrån analysens resultat. Säkerställ att äldre från andra kulturer inkluderas i analysen.
- Utgå från målgruppsanalysens resultat vid utformning av förebyggande insatser. Vi rekommenderar fortsatt att mål och aktiviteter för det förebyggande arbetet fastställs bl.a. i syfte att få genomslag och konkretisera prioriterade områden.
- Utveckla användningen av SIP som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa. För att åstadkomma en förändring bedömer vi att samtliga aktörer behöver säkerställa tillämpningen av bestämmelserna angående SIP.
- Förbättra uppföljning och rapportering avseende äldres psykiska hälsa och koppla detta på ett tydligt sätt till ambitioner och mål.

4. Bilagor

Revisionsfråga	Bedömning
Är det tydliggjort och dokumenterat i överenskommelser och avtal vad kommunernas respektive regionens verksamheter ansvarar för när det gäller äldre med psykisk ohälsa?	**Delvis uppfylld**
Finns mötesforum där kommunernas och regionens företrädare kan diskutera frågor inom detta område?	**Uppfylld**
Finns rutiner för informationsöverföring inom och mellan kommunerna och regionen i syfte att tillgodose äldres behov av psykiatrisk vård?	**Delvis uppfylld**
Finns kompetens, resurser och rutiner för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer?	**Ej uppfylld**
Har kommunerna och regionen informerat om sin verksamhet och vilken hjälp det finns att tillgå i för målgruppen anpassade kanaler?	**Uppfylld**
Är tillgängligheten till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa tillräckligt god?	**Delvis uppfylld**
Finns rutiner för rapportering och hantering av avvikelser?	**Uppfylld**
Omhändertas och omsätts lärdom från avvikelsehantering och anmälningar i verksamheten?	**Delvis uppfylld**
Bedrivs det en tillräckligt god verksamhet när det gäller äldre med psykisk ohälsa i regionen och kommunerna i enlighet med lagar och överenskommelser?	**Delvis uppfylld**

Lars Nässström

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna vid Region Kalmars län samt revisorerna i länets kommuner enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 15:e mars 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Hela människan

Till Socialnämnden i Borgholms kommun **2021-08-31**

Hela människan/ RIA i Borgholms kommun söker bidrag på **175 000** Kr för sin verksamhet gällande 2022.

Det är allt fler som söker sig till oss. Behovet av att få uppleva värme och gemenskap har ökat på grund av pandemin, men vi har naturligtvis följt myndigheternas rekommendationer. Till oss kommer människor som lever i ensamhet, har någon form av missbruk, har tidigare missbruk, psykisk ohälsa, diagnos inom LSS eller som känner att de inte riktigt passar in någon annanstans. Ett antal av våra besökare har varit med oss i många år. De ser Grindstugan som ett andra hem och har ingen annanstans att gå. Men det är också fler och fler nya ansikten. Det känns skönt att finnas här och ge den gemenskap och värme de annars saknar.

Grindstugan är öppen ytterligare en förmiddag sen 1:a juni, nu måndag till fredag. Där kan man få frukost, läsa tidningen, duscha, tvätta eller bara prata bort en stund. Här blir man sedd och accepterad precis som man är, ompysslad och får känna sig delaktig i en gemenskap. Vi serverar över 2000 frukostar varje år på Grindstugan. På grund av pandemin har vi lagt om verksamhet och därför inte kunnat samlas på torsdagskvällar, däremot har vi tillsammans med ICA nära Köpingsvik kunnat ha enklare lunch en gång i veckan fram till maj vilket kommer fortsätta i höst. Vi har även kunnat ha mat vid olika högtider som till exempel påsk.

På grund av pandemin har "Café Rut" pausats, vilket är en mötesplats för kvinnor. Efter en stunds pyssel eller handarbete, bjuds det på lättare mat och hembakad fika. Hit kommer många kvinnor för en möjlighet att bara vara. Att på en lugn och trygg plats få en stunds "time-out" från vardagens bekymmer eller ensamhet.

Det är också en del personer som arbetsträner/praktiseras hos oss, hittills i år, den 30 augusti 2021, 5 personer via arbetsförmedlingen, 4 personer via Pontibus som vi har ett gott samarbete med. Under år 2020 lönebidragsanställde vi två medarbetare som tidigare haft försörjningsstöd, under år 2021 har styrelse och stämma budgeterat för att lönebidragsanställa ytterligare 1,5 tjänst. Vi vill gärna fortsätta vara en viktig del av människors möjlighet att arbetsträna för att få komma tillbaka till arbetslivet efter lång tids frånvaro. Individuella handlingsplaner ger förutsättningar att få börja i det man klarar av och få utvecklas mer och mer. Vi har också ett gott samarbete med Frivården och Socialtjänsten, flera personer har fått göra sin samhällstjänst hos oss. Vi försöker hjälpa dem vidare till arbete eller studier. En person sa att hen inte hade inte fått jobbet hen sökte om hen inte haft praktik hos innan, goda referenser och dagliga rutiner är viktigt.

Vi har kunnat erbjuda flera personer språkpraktik via arbetsmarknadsenheten och Ölands utbildningscenter. Det är roligt att se hur de utvecklats i svenskan men glädjen är störst hos dem som känner att man kan göra sig förstådd.

Under hösten startas ett språkcafé upp i Grindstugan på eftermiddagar i samarbete med kommunen där volontärer med pedagoger hjälper de som har svårt med svenskan.

Secondhandbutiken har utvecklats alltmer till en arbetsplats och mötesplats för människor med olika behov. Ett kraftfullt, ständigt pågående, arbetsmiljöarbete har lett till att samtliga villkor som ställs på en arbetsplats är uppfyllda. Många kunder återkommer flera gånger i veckan, vi ser att det ibland finns större behov av att få bryta ensamheten och prata några ord med en annan människa än att handla. Flera av våra vänner på Grindstugan tittar in i

Hela människan/RIA i Borgholm
Tullgatan 36, 387 34 Borgholm
paul.gren@helamanniskan.se

Org.nr 832000-4073
BG 5799-0889
Telefon nr: 070-270 68 68

secondhandbutiken på eftermiddagarna för att få en fika i personalutrymmena. Vi har en välfungerande logistik, från att vi hämtar varor till att de säljs eller levereras hem. Vi har olika arbetsstationer där man kan jobba med olika saker. Vi vill göra arbetet meningsfullt, hanterbart och begripligt för de som är där. Under året som gått har vi med hjälp av bidrag från Hela människan Sverige kunnat få utveckla arbetsmiljön och brandskyddet, förbättrat butiken, annonserat i Ölandsbladet, fått hjälp i volontärsamordningsarbetet men även bidrag till en transportbil så vi kan hämta och köra hem varor.

Vi erbjuder presentkort som delas ut bland annat via kyrkan till människor med behov. Vi har även kunnat hjälpa Borgholmsbor direkt genom att skänka möbler, kläder och husgeråd, där vi vet att behovet är stort.

Secondhandbutiken är viktig för miljön. Den ger förutsättningar för återbruk av saker som annars skulle kastats. Runt 30 000 saker har hittat nya ägare fram till augusti 2021, men butiken är också otroligt viktig för Borgholmsbor som behöver kunna handla billigt för att klara sin ekonomi. Bl.a. möbler är extra viktigt för många då de har svårt att ta sig till Kalmar och transportera möblerna hem. Dessutom blir varje såld vara ett stöd till Lokalt socialt arbete i Borgholms kommun. Därför har vi kunnat utöka vår verksamhet under året och vi vill mer.

Under hösten kommer vi, enligt styrelsebeslut, att:

- öppna RIA verksamhet en dag i veckan i Löttorp
- erbjuda enkel lunch på Grindstugan på lördagar för att minska alkoholbruket under helgen.
- skapa grupprum på Grindstugans övervåning
- hjälpa människor som lever i ett digitalt utanförskap med att ha en dator på Grindstugan.
- Utöka vår verksamhet för att motverka ensamhet, eventuellt ett enklare café i butiken
- öka stödet till barn och ungdomar med krångel i familjen.
- undersöka möjligheten till att starta upp en verksamhet liknande den Hela människan bedriver i Värnamo, Hjärta för barn under 2022. Hur vi i civilsamhället kan stödja barn och ungdomar med krångel i familjen. Här önskar vi involvera bland annat socialtjänsten och skolan i detta.

Hela människan i Borgholm är beroende av generösa bidrag för att kunna bedriva sin omfattande öppna verksamhet. Vi är mycket tacksamma för tidigare gåvor och vår förhoppning är att ni bidrar även inför kommande år 2022.
Vi är nu inne i ett spännande utvecklingsarbete av secondhandbutiken och nyrenoverade Grindstugan. Vi vill också gärna ha en dialog hur vi bättre tillsammans kan hjälpa människor i hela kommunen.

Med vänliga hälsningar

Paul Gren

Verksamhetschef
Hela människan/RIA i Borgholms kommun

Hela människan/RIA i Borgholm
Tullgatan 36, 387 34 Borgholm
paul.gren@helamanniskan.se

Org.nr 832000-4073
BG 5799-0889
Telefon nr: 070-270 68 68

BORGHOLMS KOMMUN
SOCIALFÖRVALTNINGEN
2021-10-12
Diarienr:.....

Borgholm
Östra Kyrkogatan 5, 387 21 Borgholm / 0485-10222 / https://iogtborgholm.se/
e-post:mail@iogtborgholm.se
Org.nr: 802527-3973 bankgiro nr 5039-5979

2021-10-12

Borgholms kommun
Socialnämnden
Box 51
387 21 Borgholm

Ansökan om bidrag 2022

Vi tycker det är viktigt att det finns en plats där de som är ensamma, är missbrukare eller tidigare har missbrukat, för dem med psykiska handikapp, arbetslösa, etc har möjlighet att gå till. Att alla ska känna gemenskap är utgångspunkten i vår verksamhet.

Vi har sedan några år tillbaka en träffpunkt varje torsdag förmiddag. Mötesplatsen är IOGT-NTO-lokalen på Östra Kyrkogatan, cafélokalen på plan 1. Målet är att varje deltagare ska få "något med sig hem". Därför har vi en organiserad aktivitet varje gång. Sista torsdagen i varje månad har vi planeringsmöte för kommande månad. Delaktighet och demokratin sätter vi högt – alla ska få vara med och forma verksamheten.

Efter samråd med gruppen önskar de göra följande aktiviteter under 2022
- matlagning
- filmvisning
- läsa och diskutera artiklar ur tidningar och böcker
- utflykter på Öland och i Kalmarområdet
- bio- och teaterbesök
- studiecirklar
- föreläsningar

Verksamheten är kostnadsfri för deltagarna, vilket i samråd med socialtjänstemännen ansågs nödvändigt. Många av våra besökare har ont om pengar. IOGT-NTO:s kamratstöd fyller ett behov och vi vill gärna fortsätta att driva det samt att jobba för att fler ska hitta till verksamheten, så att kamratstödet utvecklas.

Refererande till ovanstående ansöker vi hos Socialnämnden om ett bidrag på 10.000 kronor för verksamhetsåret 2022

Med vänliga hälsningar
IOGT-NTO Borgholm

Åke Johansson
ordförande

Kvinnojouren & Ungdomsjouren Kalmar

22 oktober 2021

Mottagare:

Mörbylånga kommun
Borgholms kommun
Nybro kommun
Torsås kommun
Emmaboda kommun
Mönsterås kommun

Ansökan om bidrag

Vi ansöker för 2022 om verksamhetsbidrag och bidrag för lön hos våra avtals-kommuner med undantag av Kalmar kommun som vi har ingått IOP avtal med under år 2021. Vår förhoppning är att vi kommer att ingå IOP avtal med samtliga avtals-kommuner inom en snar framtid.

Vi behöver besluten från er för båda dessa bidrag redovisade var för sig, då Socialstyrelsen kräver specificerad redovisning av lönekostnader och verksamhetsutveckling, för var och en av våra avtalskommuner.

2021 har varit ett intensivt och händelserikt år för Kvinnojouren Kalmar. Vi har märkt en markant ökning av behovet av samtalsstöd från samtliga våra avtalskommuner. Hittills i år kan vi redovisa en ökning med 76 % av antal stödsamtal och totalt har vi haft 239 nya stödsökande kvinnor hittills under 2021. Vi har även märkt en ökning av antal chattar under året. Kvinnojouren & Ungdomsjouren har varit efterfrågade föreläsare på både LNU, gymnasieskolor och hos flera olika föreningar runt om i södra Kalmar län. Efterfrågan ökar kontinuerligt och vi har genomfört ett flertal informationsträffar på fritidsgårdar och andra ställen där ungdomar samlas. Vi ingår i ett flertal nätverk där vi driver ett gemensamt arbete mot våld i nära relationer.

Våra två anställda har telefontid alla vardagar kl 09.00-16.00. Vissa tider dagligen tillbringar de med våra boende och följer med dem till polis, socialtjänst, på rättegångar, håller stödsamtal mm. Våra två anställda ger även stöd till hjälpsökande från våra avtalskommuner som inte har ett skyddat boende hos oss. Vi tar även hjälp av en timanställd vid behov.

Vi erbjuder skyddat boende som bemannas av anställda och erfarna volontärer. Personal och/eller volontärer finns tillgängliga för boende kvinnor och barn 8 timmar om dygnet vardagar samt 4 timmar per helg för våra avtalskommuner. För detta är första veckan kostnadsfri och därefter 200 kr/dygn för en våldsutsatt kvinna och 100 kr/dygn för varje barn.

I vårt skyddade boende arbetar våra volontärer efter ett uppgjort schema. De gör utflykter med de boende, aktiverar barnen och utför många stödsamtal.

Studenter och organisationer erbjuds information och föreläsningar av oss.

Vi erbjuder kostnadsfria* föreläsningar om våld i nära relationer för elever i högstadiet och gymnasiet.

Under 2022 har vi behov av att utöka vår verksamhet med ytterligare minst en anställd. Vi flyttade i november 2020 till större och mer verksamhetsanpassade lokaler för att möta det ökade behovet av vår verksamhet. I de nya lokalerna finns det möjlighet till föreläsningar för allmänheten, samtalsgrupper för stöd, studiegrupper, aktiviteter även för barn som inte bor i vårt skyddade boende och träffar för våldsutsatta som är i behov av socialt umgänge.

Verksamhetsberättelsen för 2021 finns klar i och med vårt nästa årsmöte i mars nästa år.

*Vid större åtaganden behöver vi ta ut ett symboliskt arvode som bestäms utifrån omfattningen på uppdraget

- Budget för 2022, bilaga 1
- Fördelning kostnader, bilaga 2
- Informationsbilaga om vårt arbete med skyddat boende och våldsförebyggande utåt-riktad verksamhet, bilaga 3

Med vänliga hälsningar
Gun Thorstensson
Styrelseordförande, Kvinnojouren & Ungdomsjouren Kalmar

FÖRENINGEN OMTANKEN

BORGHOLMS KOMMUN
SOCIALFÖRVALTNINGEN
2021 -11- 02
Diarienr:.....

LÖTTORP 211101

Till
Socialnämnden
i Borgholms kommun

Föreningsbidrag 2022

Den ideella Föreningen Omtanken anhåller om föreningsbidrag för 2022 då vi hoppas vara igång till hundra procent igen efter covid19-uppehållet. Redan i år har lite verksamhet kunnat genomföras.

2021

6 april	Utevandrarna kom igång igen på Åkerbohemmet. Har sedan dess vandrat på tisdagar mellan 11-12 när vädret tillåtit. Vi har varit 4 till 12 vandrare som varit behjälpliga. Uppskattad fikastund på vandringen någon gång i månaden. Under sommaren har Diakonin inbjudit till trevlig fikastund vid församlingshemmet.
14 juni	Årsmöte kunde genomföras utomhus på Hornsjöns pensionat. Omtanken bjöd medlemmarna på smörgåstårta.
25-26 juni	Dragspelsklubben underhöll utomhus på Soldalen på midsommarafton och Almoge-dansarna på midsommardagen.
2 augusti	Christoffer Escoz underhöll med sång och musik i trädgården på Åkerbohemmet. Sången uppskattades och många fötter stampade takten och det sjöngs med i sångerna. Omtanken bjöd på cider och chips.
September	Soldalen kom igång igen med de efterlängtade måndagsträffarna.
19 sept.	Utevandrarna på Åkerbohemmet var behjälpliga att skjutsa boende från Åkerbohemmet till Högby IP där Ölands Demensförening anordnat Alzheimerdagen. En mycket uppskattad eftermiddag i motionens och aktiviteternas tecken.
9 oktober	Omtanken, tillsammans med Ölands Blåsensemble, bjöd in till Blås och Quiz på Föragården. Tyvärr lågt deltagarantal. Men vi som var där fick en kanontrevlig kväll.
Skördefest oktober	Omtanken ombesörjde prydnader och pumpor vid våra äldreboendens entréer. Byteatern underhöll på Solrosen med En lyrisk resa till naturen. Dikter och sång.
Kommande	
8 november	Stefan Lagesson underhåller på Solrosen med sina stenkakor.
16 november	Pubkväll planeras till Åkerbohemmet. Christoffer Escoz kommer och underhåller och Omtanken köper in öl och snacks.
6 december	Kören Chorus Mixtus sjunger 19 året julsånger på avdelningarna och Träffpunkten på Åkerbohemmet. Omtanken bjuder på glögg och pepparkakor. Ev även på Solrosen och Soldalen.
10 december	Nobelfest på avdelningarna på Åkerbohemmet. Trerättersmiddag med vin (alkoholfritt). Catering från Kalk.
14 december	Blomplantering på avdelningarna och Träffpunkten på Åkerbohemmet. Omtanken ombesörjer inköp av blommor. Aktiviteter på Ekbacka och Strömgården skall förstås också planeras in kommande månader 2021 och 2022.

Med vänliga hälsningar

Karin Fredriksson sekreterare
karin.fredriksson.oland@telia.com

Eva Wahlgren ordförande
wahlgren.oland@gmail.com

Protokoll fört vid årsmöte på Hornsjöns pensionat den 14 juni 2021 kl 15.00

Närvarande: 19 medlemmar

Ordförande Märtha Karlsson hälsade alla välkomna och särskilt till Arne Sjögren från vårdstiftelsen.

Årsmötets öppnande

Ordförande förklarade mötet öppnat.

Val av mötesfunktionärer.

Arne Sjögren valdes till mötesordförande, Marianne Wanneby-Modin till mötessekreterare samt Sibylla Axelsson och Kristina Persson till protokolljusterare.

Fråga om årsmötets stadgeenliga utlysande

Inbjudan har skickats till samtliga medlemmar via brev, sms, mail och face-book.

Fastställande av dagordning

Den utlämnade dagordningen godkändes.

Styrelsens verksamhetsberättelse

2020 års verksamhetsberättelse föredrogs och lades med godkännande till handlingarna.

Ekonomisk redovisning

Berättelsen föredrogs. Revisorerna hade vid granskning funnit allt i god ordning och föreslog årsmötet att bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

Styrelsens verksamhetsplan

Verksamhetsplan för 2020 gäller för 2021.

Fastställande av medlemsavgift år 2021

Medlemsavgiften beslöts oförändrad 100 kronor för år 2022.

Ekonomisk ersättning till styrelse och funktionärer

Ingen ersättning utgår. Endast bilersättning utgår med 18:50/mil.

Fastställande av budgeten 2021.

Budgeten följer planen som för 2021.

Utvärdering om avtal med ABF i Kalmar

Märtha Karlsson har formulär som ska fyllas i när den nya styrelsen blir komplett. Redovisning sker till ABF om olika aktiviteter varefter vi kan få bidrag för dessa.

Utvärdering om avtal med AB Revisorerna i Borgholm

Samarbetet har fungerat bra och någon ekonomisk debitering från AB Revisorerna har inte inkommit till föreningen under året. Lillemor Palmgren har överlämnat en blomma varje år som tack.

Beslut om antalet ordinarie styrelseledamöter

Årsmötet beslutade att styrelsen skall bestå av sju ordinarie ledamöter.

Val av styrelseledamöter

Ordförande: Eva Wahlgren, nyval

Ledamöter: Sibylla Axelsson, Karin Fredriksson och Lillemor Palmgren, omval 2021-2022.

Sonja Ekstrand: fyllnadsval ett år för Gunvor Persson, 2021

Kvarstående ledamöter: Cecilia Lindgren och Ebbe Björklund, 2021.

Styrelseersättare: Ove Karenstam, 2021

Val av revisor och ersättare 2021

Omval av Leif Johansson till ordinarie och Göran Johansson till ersättare.

Val av valberedningen 2021

Nyval av Evelyn Ohlsson 2021-2022. Omval av Hedvig "Heidi" Eriksson och Linnéa Jonzon 2021. Sammankallande Linnéa Jonzon.

Representant i Kommunala Pensionärsrådet KPR

En representant utser den nya styrelsen.

Övrigt

Föreningen bjöd medlemmarna på smörgåstårta samt kaffe och god kaka, vilket uppskattades mycket.

Den nya ordförande, Eva Wahlgren, presenterade sig och tyckte detta uppdrag skulle bli trevligt och intressant.

Arne Sjögren från vårdstiftelsen berättade mycket intressant vad stiftelsen utförde av bidrag som inkommer från olika givare. Bl.a. har vi Sveriges modernaste och utrustade ambulanser. Mycket imponerande.

Den avgående ordföranden Märtha Karlsson avtackades med en blomma. Likaså den nya ordföranden Eva Wahlgren fick en uppskattad bukett och Arne Sjögren, som inbjuden gäst, uppvaktades med en bukett.

Marianne Wanneby-Modin

mötessekreterare

Arne Sjögren

mötesordförande

Sibylla Axelsson

protokolljusterare

Kristina Persson

protokolljusterare

Resultaträkning

Belopp i kr	*Not*	*2020-01-01-2020-12-31*	*2019-01-01-2019-12-31*
Nettoomsättning		120 508	26 950
Övriga rörelseintäkter		35 000	33 000
		155 508	59 950
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-57 799	-77 903
Rörelseresultat		97 709	-17 953
Resultat från finansiella poster			
Resultat efter finansiella poster		97 709	-17 953
Resultat före skatt		97 709	-17 953
Årets resultat		97 709	-17 953

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2020-12-31*	*2019-12-31*
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		141 388	47 175
Summa omsättningstillgångar		141 388	47 175
SUMMA TILLGÅNGAR		141 388	47 175

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2020-12-31*	*2019-12-31*
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid årets början		43 680	61 632
Årets resultat		97 709	-17 953
		141 389	43 679
Summa eget kapital		141 389	43 679
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		-	3 495
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		-1	1
		-1	3 496
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		141 388	47 175

Per-Martin Boklund, 0485-882 96
per-martin.boklund@borgholm.se

Återbruk inom Borgholms Kommun

Förslag till beslut

Att socialnämnden antar nedanstående tjänsteskrivelse som sin egen.

Sammanfattning av ärendet

Sedan ett flertal år har införandet av ett Återbruk planerats i Borgholms kommun. Syfte med ett Återbruk är att minska på den sopmängd som deponeras på återvinningscentralerna samt att skapa arbetstillfällen och praktikplatser som riktas till personer med bidragsanställningar inom Arbetscenter.

Insamling till Återbruket kommer att ske på återvinningscentralerna i Kalleguta och Böda. Lokal för att hantera det insamlade godset har iordningställts på Arbetscenter. Lokal för försäljning av godset kommer att ske i samverkan med Fritidsbanken.

Ärende

I miljöbalken finns en avfallshierarki som anger hur avfall ska hanteras. Miljöbalken gäller alla både privatpersoner, företag och kommuner. Enligt miljöbalken ska avfall i första hand återanvändas. I andra och tredje hand återvinnas och i sista hand deponeras.

För att ge kommuninvånare möjlighet till att återanvända gods samlas detta in på återvinningsstationerna och lämnas sedan vidare till Återbruket. Även gods som slängs i en avfallscontainer och som personalen på återvinningsstationen anser kan återanvändas kommer att plockas upp och lämnas till Återbruket.

BEAB har för ändamålet iordningsställt ytor på återvinningscentralerna i Kalleguta och Böda. På dessa ytor kommer en container att ställts upp på respektive ställe och inredas för ändamålet.

Personal från Arbetscenter kommer att hämta insamlat gods från insamlingsställena och transportera det till Arbetscenter. Där kommer personal gå igenom det skänkta godset för en bedömning om vad som kan/behöver renoveras eller bara fräschas upp. Alternativt kan insamlat gods göras om till andra funktionella varor. Efter att godset har renoverats och fräschats upp lämnas det ut till försäljning i Liljas gamla bilhall. Hyreskontrakt har tecknats för bilhallen för Fritidsbankens ändamål.

Fritidsbanken kommer inte att ha behov av hela lokalen och därmed uppnås samordningsfördelar med Återbruket och försäljning av inkommit gods.

Gods som kommer att samlas in är allt som privatpersoner vill skänka och där alternativet hade varit att det annars hade slängts på återvinningsstationerna. Vi kommer även at ta emot byggmaterial såsom dörrar, fönster, köksskåp, fungerande vitvaror osv. Det som inte kommer att tas emot är större stoppade möbler och stora tunga möbler.

Någon insamling av gods kommer inte att ske på Arbetscenter eller i butiken. Någon insamling/hämtning av gods kommer ej heller att ske hemma hos privatpersoner. Här kommer vi att hänvisa till RIA, Hela Människa och Röda Korset.

Ett samarbete med RIA, Hela Människa och Röda korset ska utvecklas för att inte konkurrerar med deras hjälporganisationer. Eventuellet kan viss del av inkommit gods bytas mellan organisationerna och Återbruket.

Öppettider i försäljningslokalen kommer att följa Fritidsbankens planerade öppettider som är eftermiddagar mellan kl. 12:00-16:00 samt en eller två kvällar i veckan till kl. 18:00 och eventuellet en eller två lördagar i månaden.

Budget

Finansiering av Återbruket ryms inom nuvarande budget för Arbetsmarknadsenheten. Intäkter från försäljningen kommer att gå in i Arbetsmarknadsenhetens verksamhet och främst täcka kostnader för renovering av inlämnat gods samt möjliggöra att erbjuda fler personer arbetsträning med tillfälliga anställningar i verksamheten.

Personal

Arbetsledning av Återbruket kommer att ske av befintlig personal på Arbetsmarknadsenheten. Återbruket kommer ett möjliggöra att fler personer kan erbjudas arbetsträning och tillfälliga bidragsanställningar genom samarbete med Arbetsförmedlingen.

Tidigare har arbetsträning och anställningar inom Arbetsmarknadsenheten har främst varit inriktat på naturvård, bilvård och snickeri. Detta har inte varit lämpliga arbeten för alla personer som t.ex. har belastningsskador eller endast kan arbeta ett par timmar i veckan. Med Återbruket får Arbetsmarknadsenheten möjlighet att erbjuda en bredare grupp personer arbetsträning och möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.

Per-Martin Boklund
Enhetschef AME

Per-Martin Boklund, 0485-882 96
per-martin.boklund@borgholm.se

Fritidsbank inom Borgholms Kommun

Förslag till beslut

Att socialnämnden antar nedanstående tjänsteskrivelse som sin egen.

Sammanfattning av ärendet

Efter en motion av Marcel van Luijn (M) 2018-03-21 har kommunstyrelsen 2021-03-02 beslutat att

- Borgholms kommun blir medlem i föreningen Fritidsbanken Sverige och startar en fritidsbank i Borgholms kommun.
- uppmana arbetsmarknadsenheten att samordna fritidsbanksverksamheten i kommunen, gärna tillsammans med den planerade återbruksverksamheten.
- lämna beslutet till budgetberedningen för hänsynstagande i pågående budgetprocess. Beslutet kräver medel till ett treårigt Fritidsbankprojekt beräknat till cirka 535 000 kronor per år.

Med anledning av att Socialnämnden är ansvarig för verksamheten inom Arbetsmarknadsenheten redovisas nedanstående planering av Fritidsbanken i Borgholm.

Beslutsunderlag

Motion 2018-03-21.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-02-04 § 31.

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott 2020-08-24 § 18.

Tjänsteskrivelse 2021-02-03.

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott 2021-02-16 § 5.

Kommunstyrelsen 2021-03-02 § 20

Ärende

Förhandling har genomförts med föreningen Fritidsbanken Sverige och överenskommelse har gjorts att föreningen kommer att godkänna Borgholms kommun som medlemmar i föreningen, efter att ansökan om detta har skickats in. Föreningen har krav på hur verksamheten ska bedrivas samt att den ska vara en kommunövergripande verksamhet.

En kommunövergripande styrgrupp/arbetsgrupp kommer att sättas samman för att leda arbetet med Fritidsbanken och säkerställa att Fritidsbanken inte ses som ett arbetsmarknadsprojekt utan som en insats för att stimulera kommuninvånarna och de som besöker Borgholms Kommun till en aktiv fritid.

För ändamålet har ett treårigt hyresavtal tecknats mellan Borgholms kommun och fastighetsägaren av Liljas gamla bilhall på Storgatan, med tillträde 211101.

Lokalen kommer att delas av med skärmväggar eller liknande. Den del som inte avsätts för Fritidsbanken kommer att används som försäljningslokal för Återbruket.

Planering är att ett av de befintliga kontoren kan används som informationshörna för idrottsföreningar samt av motionsslingor, vandringsleder och annat som kan stimulera besökare till aktiviteter.

En befintlig personal inom Arbetsmarknadsenheten kommer under de tre åren att ha en 50 %-ig tjänst som platsansvarig för Fritidsbanken. Övrig personal kommer att utgöras av personal som har tillfälliga bidragsanställningar eller innehar en praktikplats inom Arbetsmarknadsenheten.

Insamling av fritidsutrustning kommer att ske på kommunens återvinningsstationer tillsammans med insamling till Återbruket samt i lokalen.

Ett samarbete har inletts med Fritidsbanken i Kalmar som redan har skänkt en större mängd fritidsutrustning till Borgholm. Samarbete kommer att inledas med Torsås kommun och Mörbylånga kommun som också håller på att bygga upp Fritidsbanker.

Planerade öppettider är eftermiddagar mellan kl. 12:00-16:00 samt en eller två kvällar i veckan till kl. 18:00 och eventuellet en eller två lördagar i månaden.

Samarbete planeras också med biblioteken i kommunen med utlåning och återlämning av fritidsutrustning.

Per-Martin Boklund
Enhetschef AME

Sammanträdesplan för 2022			
Sammanträdesdag		Onsdagar kl 13.00	
Rum: Havsörnen på socialkontoret			
Månad	IVAU	SNAU	SN
Januari	5 kl 08.00	12	26
Februari	2	9	23
Mars	9	16	30
April	6	13	27
Maj	4	11	25 kl 07.30
Juni	8	15	29
Juli	6	13	27
Augusti	10	17	31
September	7	14	28
Oktober	5	12	26
November	9	16	30
December	7	14	21

Handläggare
Therese Åhlander
Förvaltningssekreterare/enhetschef

Till Socialnämnden

Sammanträdestider 2022 för socialnämnden.

Förslag till beslut

att anta redovisat förslag på sammanträdestider för socialnämnden 2022.

Ärendebeskrivning

Therese Åhlander, sekreterare redovisar ett förslag på sammanträdestider för 2022.

Månad	IVAU	SNAU	SN
Januari	5 kl 08.00	12	26
Februari	2	9	23
Mars	9	16	30
April	6	13	27
Maj	4	11	25 kl 07.30
Juni	8	15	29
Juli	6	13	27
Augusti	10	17	31
September	7	14	28
Oktober	5	12	26
November	9	16	30
December	7	14	21

Beslutsunderlag

Sammanträdestider 2022 för socialnämnden.

Postadress
Box 52
38721 Borgholm

Telefon
0485-88095

Telefax

e-mail / www
therese.ahlander@borgholm.se
http://www.borgholm.se